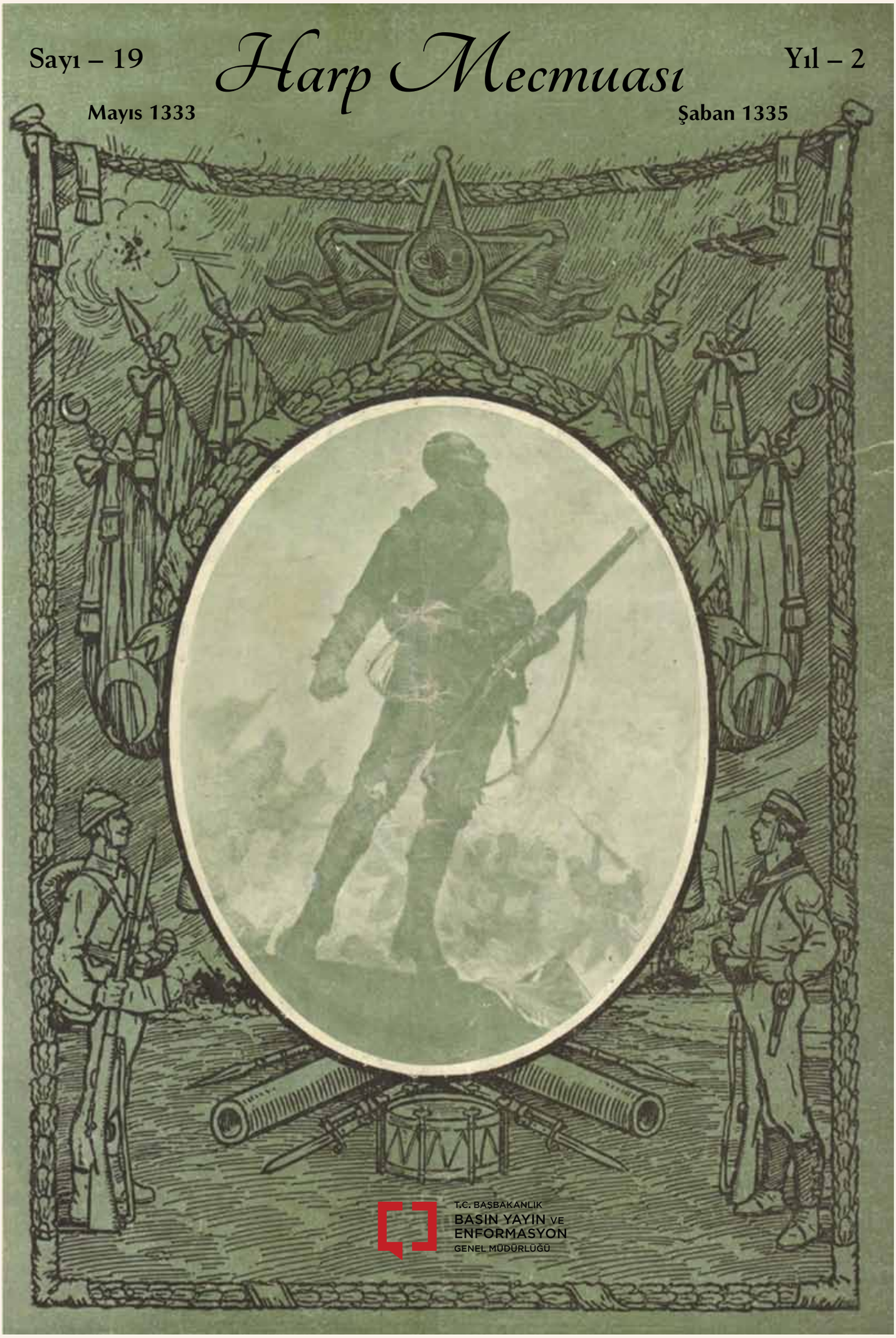
Sayı – 19

Yıl – 2

Mayıs 1333

Şaban 1335

Harp Mecmuası

T.C. BAŞBAKANLIK
BASIN YAYIN VE
ENFORMASYON
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Harp Mecmuası

Şaban 1335

Mayıs 1333

T.C. BAŞBAKANLIK
BASIN YAYIN VE
ENFORMASYON
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ŞERAİT-İ MUAMELE

Bir senelik abone 24 nüsha itibar edilir. Abone bedeli pul olarak gönderildiği takdirde ancak posta pulu kabul edilir ve taahhütlü mektup derununda gönderilmelidir. Aksi takdirde ziyaından mesuliyet kabul olunmaz

Posta ücreti de dâhil olduğu halde bir yıllık iştirak bedeli

İstanbul ve vilayat için 25 kuruş

Memalik-i ecnebiye için 35 kuruş

Altı aylık abone yoktur.

Mecmuamızı ilk sayısından itibaren edinmek isteyenler bir senelik iştirak bedelini gönderirlerse şimdiye kadar münteşir nüshalar sırasıyla toptan ve bakiyyesi intişar ettikçe namlarına irsal olunur.

Mecmuanın her yerde fiyatı bir kuruştur.

İdarehane: İstanbul – Cağaloğlu'nda Divan-ı Muhasebat arkasında Kapalıfırın sokağı numara 6

Derc olunsun olunmasın mecmuaya gelen evrak ve tasavir iade olunmaz.
İlanat için idareye müracaat olunmalıdır.

EMNİYET BAKKALİYE MAĞAZASI

Asmaaltı Numara 4

Yağların en halis ve en nefisi ve binnisbe ehvenini satın almak için Hafız Osman Efendi'nin Emniyet Bakkaliye Mağazası'na uğramalıdır.

OSMAN ZEKİ TERZİHANESİ

Kumaş Mağazası

Erkek ve kadın için

Beyoğlu Cadde-i Kebir numara: 378-380

Telefon: Mağaza 790; hanımlar için salon: 240

Çarşı-yı Kebir'de Kuyumcular Caddesi'nde

TURAN YILDIZI

Naci Bey ve şeriki

Numara: 30 cevahir mağazası Numara 30

Altın ve elmas yüzük ve bilezikler, kadın ve erkek kol saatleri, enva pantantif ve kordonlar

Yeni tesis ve küşad edilen bu Türk mağazasında her türlü alım ve satım muamelesi icra edilir.

شرائط معامله

پوسته اجرتی‌ده داخل اولدیغی حالده بر ییلق اشتراك بدلی

استانبول و ولایات ایچون	۲۵ غروش
ممالك اجنبیه «	۳۵ «

آلتی آیلق آبونه یوقدر.

بر سنه‌لك آبونه ۲۴ نسخه اعتبار ایدیلیر . آبونه بدلی پول اولهرق کوندرلدیکی تقدیرده انجق پوسته پولی قبول ایدیلیر و تعهدلی مکتوب دروننده کوندرلمیسدر . عکسی تقدیرده ضیاعندن مسئولیت قبول اولنماز.

مجموعه‌مزی ایلك صایسنده اعتباراً ایرسلك استانبلر برسنه‌لك اشتراك بدلی کوندرلدیکی تقدیرده شمدیه قدر منتشر نسخه‌لر صیرایله طوریسیله و بقیه‌سی انتشار ایتدکجه تاماً یرینه ارسال اولنور .

مجموعه‌نك هر یرده فیاتی ۵ غروشدر .

ادارەخانه: استانبول — جغالوغلنده دیوانه محاسبات آرقاسنده قایالی قپوسنده سوقاغی نومرو ٦

درج اولونمسون اولونماسون مجموعه‌یه کلن اوراق و تصاویر اعاده اولنماز. اعلانات ایچون ادارەیه مراجعت اولنملیدر.

امنیت بقالیه مغازه‌سی

چارشوی کبیرده قیوجیلر جادەسنده

آصمه آلتی نومرو ٤

یاغلرك الخالص والك نفیسی وبالنسبه اهونی صاتون آلمق ایچون حافظ عثمان افندینك امنیت بقالیه مغازه‌سنه اوغرامیلیدر.

توران یلدیزی

ناجی بك و شریکی

نومرو: ۳۰ جواهر مغازه‌سی نومرو: ۳۰

آلتون والماس یوزوك و بیلەزیکلر، قادین و ارکك قول ساعتلری، انواع یاقتاشلر و قوردەلر

بو تأسیس وکشاد ایدیلن بو تورك مغازه‌سنده هر درلو آلیم و صاتیم معاملەسی اجرا ایدیلیر.

عثمان زکی ترزیخانه‌سی

قماش مغازه‌سی

ارکك وقادین ایچون

یك اوغلی جادەسی کبیر نومرو : ۳۷۸ — ۳۸۰

تلفون: مغازه ۷۹۰ ؛ خانملر ایچون صالون: ۲٤۰

Harp Mecmuası

Sayı – 19 | Fiyatı: 1 kuruş | Yıl – 2

Mayıs 1333 | On beş günde bir çıkar asker ve muharebeden bahs eder risale-i musavvere | Şaban 1335

"Yerinde Taltif"
Birinci Gazze Muharebesinde yalnız bir bölük kuvvetiyle beş İngiliz alayını kahr ve tard eden bir yüzbaşımız kahraman efradı muvacehesinde Başkumandan vekilimiz tarafından harp gümüş imtiyaz madalyasıyla taltif olunurken

حرب مجموعه‌سی

پیل – ۲ | فبڤانی : ۱ غروسه | صایی–۱۹

شعبانه ۱۳۳۵ | اوه‌بسه‌کونده‌بر جیقار عسکر ومحاربه‌دن بحث‌ایدر رساله‌مصوره | مایس ۱۳۳۳

« یرنده تلطیف »

برنجی غزه محاربه‌سنده یالکز بر بلوك قوتیله بش انکلیز آلایی قهر وطرد ایدن بر یوز باشیمز قهرمان افرادی مواجهه‌سنده باش قوماندان وکیلمز طرفندن حرب کوش امتیاز مدالیه‌سیله تلطیف اولنورکن

gece bütün Gazze'nin sokaklarını tahkim etti. Fırkası kendisini kurtarırsa düşmana hücum edecek, buna imkan olmazsa son nefesine kadar boğuşa boğuşa ölecekti. Alay kumandanı Trablusgarp'ta, Çanakkale'de çok çarpışmış nişanla müzeyyen eski sancağını açtı ve "Arkadaşlar! Karşımızdaki düşmanı hepimiz tanırız. Kuvveti bizden pek büyüktür. Fakat unutmayınız ki Allah'ın yardımı elbet bütün kuvvetlerden üstündür. Bu şerefli sancak düşmanın eline geçmeyecek, ya düşman mağlup olacak, ya Gazze 125. Alay'a mezar olacak" dedi. Bu sözleri herkes büyük bir tevekkül-i dindarâne ile dinliyor ve biraz sonra yapacakları kavgaya hazırlanıyorlardı. Yaralılar, şehitler toplandı. Bütün gece düşmanla pek yakın geçti. Avuç içi kadar olan kasabanın evlerine sokulan düşmanı takviye eden kıtâtın kasaba

İkinci Gazze muharebesinin kahramanlarından bir katayı Başkumandan vekili teftiş ediyor

Sina cephesinde Başkumandan vekilimiz

haricindeki sabbâreler arasından yaklaştıkları görülüyordu. Artık şafak sökmüş karaltılar daha büyük katiyetle görünmeye başlamıştı. Düşman kıtâtı daha ziyade yaklaşıyor, dün başa çıkaramadığı işi bugün iki misli kuvvetle başa çıkarmak istiyordu. Güneş kendini gösterdiği zaman şarktan ve pek yakından top sesleri işitilmeye başladı. 125. Alay fırkasının pek yakınında olduğunu anladı. Artık alay kabına sığamıyor, saldırmak için yer arıyordu. Alay kumandanı birinci taburuna emretti. Gazze'ye hâkim olan Mantartepe düşmandan tathîr edilecekti. Çok geçmemiş şarapnel, obüs yağmurları arasında süngüleri parlayan kahramanların düşmana doğru atıldıkları görüldü. Kahhar mermiler hedeflerini bulmakta gecikmediler, memleketin fedâkar yavrularını birer

- devamı 292'nci sahifede -

GAZZE MUHÂREBESİ

- 1 -

Aklın ve askerliğin kabul edemeyeceği kadar uzun süren süngü ve dipçik kavgası bir türlü bitmiyordu. Yer kıpkırmızı olmuş ve cesetle dolmuştu. Bu didişme her taraf kararıncaya kadar devam etti. İngilizler pek çok olduklarından yerlerinde duruyorlardı. Bir avuç kahraman da ölmeyi, geri gitmeye, teslim olmaya tercih ediyorlardı. Nihayet karanlık meseleyi halletti. Herkes olduğu yerde kaldı. Telsiz telgraf "Gazze müdâfilerine selam. Sabaha kadar sabır" sözlerini getirdi.

125. Alay'ın fırkası kendisinden epeyce uzaktı. Alay emin idi ki fırkası her türlü fedakarlığı yapacak kendisini kurtaracaktı. Fakat düşman bunu her halde hesap etmiş, fırkaya karşı da bir kuvvet ayırmıştı. Binaenaleyh bu demir çember arasında daha çok sebat etmek lazım geliyordu. Alay durmadı

Bu cephede keşif kollarımız düşman keşif kollarını takip ederken

كيجه يوتون غزه‌نك سوقاقلرينى تحكيم ايتدى. فرقه‌سى كنديسنى فورتارىرسه دشمنه هجوم ايده‌جك، يوكا امكان اولمه صوك نفريته قدر يوغوشه يوغوشه اولهجكدى. آلاى قوماندانى طرابلس غربده، چناق‌قلعه‌ده چوق چاريشمش نشانلى مژين اسكى سنجاغنى آچدى، وه‌ارقداشلر! قارشيمزده‌كى دشمنى هيچ طانيرز. قوتى بزدن پك يوكسكدر. فقط اوتوتيكن‌كه الهك ياردىمى البت يوتون قوتلردن اوستوندر. يوشرفلى سنجاق دشمنك آلهجكيه‌جك يادشمن مغلوب اولهجق، يا غزه يوزيكرى بشنجى آلايه مزار اولهجق» ديدى. بو سوزلرى هر كس بويوك برتوكل ديندارانه ايله دينليور وبر آز صوكره پايه‌جلرى غوغايه حاضرلانيوردى. يارالىلر، شهيدلر طوپلاندى. يوتون كيجه دشمنله پك يقين چكدى. اووچ ايچى قدراولان قصبه‌نك اولرينه صوقولان دشمنى تقويه ايدن قطعاتك قصبه

ايكنجى غزه محاربه‌سنك قهرمانانه بر قطعه‌لى باسه قوماندانه وكيلى تفتيشه ايدىيور

غزه محاربه‌سى

— ١ —

عسكرلكك قبول ايده‌ميه‌جكى قدراوزون سورن سونكو ودىجك غوغاسى بر درلو بيتيوردى. بر قيچ قرمزى اولش و جسدله طولمشدى. بو دىديشمه هر طرف قارارنجيه قدر دوام ايتدى. انكليزلر پك چوق اولدقلرندن پرلرنده طورو. يورلردى. بر آووچ قهرمانده اولمك، كرى كيتمك، تسليم اولمغه ترجيح ايدىيورلردى. نهايت قراكافى مسافه‌يى حل ايتدى، هركس اولدىغى پرده قالدى. تلسز تلغراف «غزه مدافعلرينه سلام. صباحه قدر صبر» سوزلرنى كتيردى.

١٢٥نجى آلايك فرقه‌سى كنديسندن ايچه اوزاقدى. آلاى امين ايدىكه فرقه‌سى هر درلو فداكارلغى پايه‌جق كنديسنى قورتاره‌جقدى. فقط دشمن يوكى هر حالده حساب ايتمش فرقه‌يه قارشيده بر قوت آيرمشدى. بناءً عليه بو دمير چنبر آرەسنده دها چوق ثبات ايتمك لازم كليوردى. آلاى طورمدى

مينا مهره‌سنده باسه قوماندانه وكيلمز

خارجنده‌كى صيارەلر آرەسندن پاقلاشدقلرى كورولىوردى. آرتق شفق سوكمش قرالنلر دها بويوك قطعيله كورو. نمكه باشلامشدى. دشمن قطعاتى دها زياده پاقلاشيور، دوز باشه چيقارامديغى ايچى يوكون ايكى مثلى قوتله باشه چيقارمق ايستيوردى. كولش كنديني كوسترديكى زمان ثمرەدن ويك يقيندن طوپ سلرى ايشيدلكه باشلادى. يوزيكرى بشنجى آلاى فرقه‌سنك پك يقينده اولديغنى آكلادى. آرتق آلاى قاينه‌مه‌ميور، صالديرمق ايچون برآرايوردى. آلاى قوماندانى برنجى طابورينه امر ايتدى. غزه‌يه حاكم اولان منطارتيه دشمندن تطهير ايدىلهجكدى. چوق كچمه‌مشدى شرابنل، اوبوس پاغمورلرى آرەسنده سونكولرى پارلايان قهرمانلرك دشمنه دوغرى آتيلدقلرى كورولدى. قهار مرميلر هدفلرنى بولمقده كيجيكميور، محلكنك فداكار پاورولرينى برد

— دوامى ٢٩٢نجى صحيفه‌ده —

بو جبهه‌ده كشف قولدرمز دشمن كشف قولدرينى تعقيب ايدركن

ise zırhlı kule ve endaht mazgalları ve arkalarında dahi dümen vazife ve tesirini haiz bir dişli çark bulunur. Sabit bir şekil ve cesamete tabi bulunmayan işbu zırhlı otomobillerin ebadı dahi muhteliftir. Tûlleri (4,5-9), arzları 1,5-4 ve irtifaları 2-3,5 metre sert yollardaki süratleri saatte (5-6), yumuşak topraklardaki ise (1-2) kilometredir.

Bu otomobiller, boyundan daha uzun beyazî ve şerit tekerleklerinden ibaret olan vesait-i muharrekesi sayesinde dar hendeklerle ufak mevani-i tabiiyyeyi bila mahzur geçebilirlerse de dümen cihazı kifayesizliğinden suhuletle dönemez ve bu cihaz etrafındaki aksamın nisbeten zayıf olmasından kolaylıkla kırılmak veya zedelenmeye mahkum bulunuyorlar.

Dördüncü ordu intibaatından:

1- Gazze mülhimesinde Osmanlı topçusu tarafından tahrip edilen bir İngiliz (tank)ı "zırhlı otomobil"

2- Gazze muharebesinde Osmanlı topçusunun iskat ettiği bir düşman tayyaresi.

TANK – ZIRHLI OTOMOBİL

Garp cephesi muharebat-ı ahiresinde evvela İngiliz ve müteakiben Fransızlar tarafından kullanılan zırhlı otomobillerin modelleri müteaddid ve esas şekilleri ise mik'ab, beyazî, menşur.. gibi muhteliftir.

Otomobilin yanlarında tekerlek kuşakları ve üzerinde

Zırhlı kulelerde iki aded 5, 7 santimetrelik top, makineli tüfenkler ve külliyetli cephane ile bir zabit ve yedi nefer bulunur.

(Tank)lar, leylen veya sisli havada ileride bir mevkiye sokulduktan sonra hava açılmasıyla beraber bulundukları mürtefi mevkilerden veya biraz ilerledikten sonra re'sen muharebeye girişirler. Ancak gerek cesametleri ve gerekse betaetleri hasebiyle muktedir bir topçu az müsait şerait-i havaiyye tahtında bile bunları az zamanda ve kendi piyade siperlerinden uzak mesafelerde iken imha edebilir.

Zırhlı otomobiller tehlikesi her halde topçu tarafından uzaklarda iken izale edilir bir şey idiğinden piyadenin bunlara karşı soğuk kanlılıktan başka bir vazifesi yoktur.

Gazze meydan muharebesinin şanlı zaferlerini, ebedî iftihârlarını taşıyan gazanferlerimiz

ايه‌زرهلى قله واتداخت مازغالارى وآرقه‌لرنده‌دخى دومن وظيفه‌وتأثير. يى حائز بر دقيقلى جرح بولنور. ثابت برشكل وجسامته تابع بولنمیان اشبو زرهلى اوتوموبيللرك ابعادى دخى مختلفدر. طولارى (٤,٥-٩)، عرضلرى ٢,٥-٤ وارتفاعلرى ٢-٣,٥ متره سرعت يوللرده‌كى سرعتلرى ساعتده (٥-٦)، يوشاق طوپراقلرده‌كى ايسه (١-٢) كيلومتره‌در.

پوا‌وتوموبيللر، يوندن دها اوزون بيضى وتبريدتكرلكلرندن عبارت اولان وسائط محركه‌سى سايه‌سنده دارخدكارله‌اوفاق موانع طبيعيه‌يى بلامحذور چكه‌بيلورلرسه‌ده دومن جهازى كفايه‌سزلكندن سوء لتله‌دونه‌مزوبو جهاز اطرافنده‌كى اقسامك نسبةً ضعيف اولمسندن قولايلقله قيرلق ويازده‌لتكه محكوم بولنيورلر.

درديمى اردو انطباعاتندن:

١ – غزه‌ملحمه‌سنده عثمانلى طوپچيسى طرفندن تخريب ايديلن بر انكليز (تانق)ى «زرهلى اوتوموبيل»

٢ – غزه محاربه‌سنده عثمانلى طوپچيسنك اسقاط ايتديكى بر دشمن طياره‌سى.

تانق — زرهلى اوتوموبيل

غرب جبهه‌سى محاربات اخيره‌سنده اولا انكليز و متعاقباً فرانسزلر طرفندن قوللانيلان زرهلى اوتوموبيللرك موده‌للرى متعدد واساس شكللرى ايسه مكعب، بيضى، منشور .. كبى مختلفدر.

اوتوموبيلك يالنز تكرلك قوشاقلرى واوزرنده

زرهلى قله‌لرده ايكى عدده ٧,٥ سانتيمتره‌لك طوپ، ماكنه‌لى تفنكلر وكليتل جبخانه ايله برضابط وبدى نفر بولنور.

(تانق) لر، ليلاً وياسيلى هواده ايلروده بر موقعه صوقولدقدنصكره هوا آجلمسيله برابر بولندقلرى موقعلردن ويا بر آز ايلرولدكدن صكره رأساً محاربه‌يه كيريشيرلر. آنجق كرك جسامتلرى وكرك بطأتلرى حسبيله مقدر برطوپچى آزمساعد شرائط هوائيه تحتنده‌بيله‌يونلرى آزمانده‌وكندى يادە سيرلرندن اوزاق مسافه‌لرده ايكن اعما ايده‌بيلور.

زرهلى اوتوموبيللر تهلكه‌سى هر حالده طوپچى طرفندن اوزاقده ايكن ازاله ايديلور بر شى ايدوكندن پيادەنك يونلره قارشى مغوق قاطيلقدن بشقه بروظيفه‌سى يوقدر.

غزه ميدان محاربه‌سنك شانلى ظفرلرينى، ابدى افتخارلرينى طاشيانه غضنفرلرمز

"290'ıncı sahifeden mâba'd"

birer yere seriyordu. Fakat ölümden ateşten ürkmeyen tabur dünün intikamını almak için sormadan ilerliyordu. Taburun yâveri İhtiyat Mülazımı Akif Efendi emir götürmek üzere ileri gitmişti. Cesur genç emri tebliğ ettiği kıtanın fedakarlığını görünce durmadı. Orada yaralanmış Tarsus'un Ali Fakih karyesinden Mustafa oğlu Ali Çavuş'u gördü. Daha hücûmun başlangıcında takıma kumanda eden bu çavuş çok ileride gidiyordu. Akif Efendi: "Çavuş silahını bana verir misin? Senin yerine ben gideyim" dedi. Son demlerini yaşamakta olan çavuş: "Al efendi ben kana kana öldüremedim, sen benim için öldür" cevabını verdi. Şimdi Akif Efendi elinde süngüsü takılmış tüfeği ile askerin önünde tepeye doğru koşuyordu. Tepe alınmış, süngülenen İngilizlerden arta kalanlar esir edilmişti. Akif çok İngiliz süngülemişti. Tepenin alındığı haberini geri götürmek üzereyken bir obüs patladı. Duman arasında kalan Akif'i aradılar. Kanlar içinde yerde yatıyordu. Bölük kumandanı tabura yazdı: "Tepeyi aldık. Akif'i şehit verdik."

Dördüncü ordu intibaatından:

1- Osmanlı süvarisinin cephe-i harbe azimeti

2- Şam istasyonunda bir müfreze-i askeriyenin merasime intizarı

3- Bir telgraf bölüğümüz harekete hazırlanıyor

4- Bir müfreze-i askeriyemiz vagonlara binerken

- 2 -

Esâsen bir akşam evvel keşif kollarımızdan gelen haberler düşmanın hatlarımıza yaklaşmakta olduğunu bildirmişti. Her tarafa teyakkuz emri verildi. Herkes anlıyordu ki Çanakkale'de mağlup ve perişan olan düşman burada intikam almak istiyordu. Nitekim esir olan bir İngiliz zâbiti "Tarihinize yazdığınız Çanakkale'ye mukâbil biz de böyle bir gün yazacağız" demişti.

« ١٩٠ نجى صحيفه‌دن مابعد »

برر يره سريبوردى . فقط اولومدن آنمدن اورگه‌ين طاپوردونك انتقامى آلمق ايچون صورمه‌دن ايلرليه‌يوردى . طاپورك ياورى احتياط ملازمى عاكف افندى امر كوتورمك اوزره ايلرى كيتمشدى . جسور گنج امرى تبليغ ايتديكى قطعه‌نك فدا كارلغى كورنجه طوره‌مدى . اوراده يارالانمش طرسوسك على فقيه قريه‌سندن مصطفى اوغلى على چاوشى گوردى . دها هجومك باشلامقدن طاقه قوماندا ايدن يوزباشى چوق ايلريده كيد . يبوردى . عاكف افندى : « چاوش ، سلاحنى بكا ويرر مسك ؟ سنك يرنه بن گيدهيم » دىدى . صوكره دملرى يتمكده اولان چاوش : « آل افندم بن قانه قانه اولديره‌مدم ، سن بنم ايچون اولديرسين » جوابنى ويردى . شمدى عاكف افندى آلنده سونگوسى طاقيلمش تفنگ ايله عسكرك اوگنده تپه‌يه دوغرى قوشيوردى . تپه اشغال ايدلش ، سونگوله‌نن انگليزلردن گرى قالانلر اسير ايدلشدى . عاكف چوق انگليز سونگو . لمشدى . تپه‌نك آلندىغى خبرينى گرى گو تورمك اوزره ايكن براوبوس پاطلادى . دومان ارە سنده قالان عاكف آراديلر . قالبر ايچنده يرده ياتيوردى . بلوك قومانداسى طاپوره يازدى . « تپه‌يى آلدق . عاكفى شهيد ويردك » .

دردنجى اردو انطباعاتندن :

١ — عثمانلى سوارىسنك جبهۀ حربه عزيمتى .

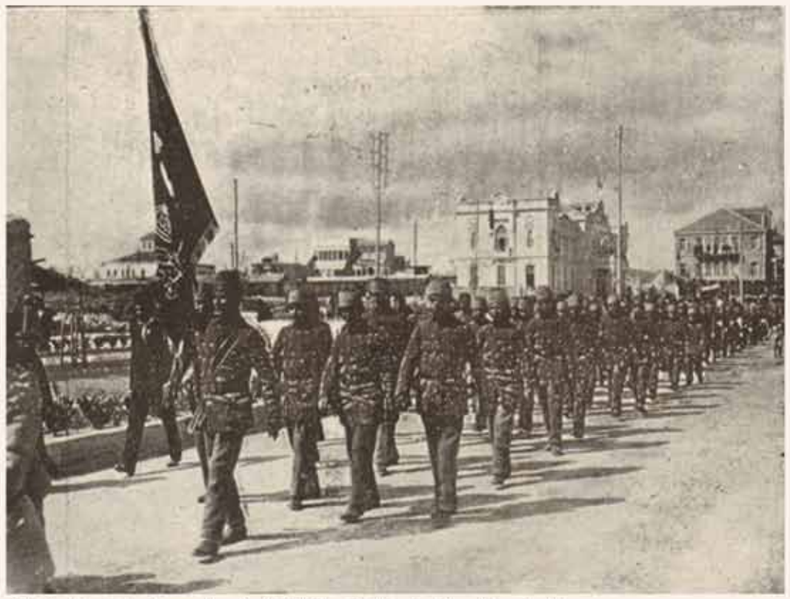
٢ — شام استاسيونده بر مفرزۀ عسكريه‌نك مراسمه انتظارى .

٣ — بر تلگراف بولگمز حركته حاضرلانيور .

٤ — بر مفرزۀ عسكريه‌مز واغونلره بينركن .

— ٢ —

اساساً بر آقشام اول كشف قولارمزدن كان خبرلر دشمنك خطلرمزه يقلاشمقده اولديغنى بيلديرمشدى . هر طرفه تيقظ امرى ويرلدى . هر كس آگلاپوردى كه جناق قلعه‌ده مغلوب وپريشان اولان دشمن پوراده انتقام آلق ايستيوردى . تەكم اسير اولان برانگليز ضابطى « تاريخكزه يازديغكز جناق قلعه‌يه مقابل بزده بويله بر كون يازه‌جقز » ديمشدى .

Dördüncü ordu intibaatından: Şerif-i Mekke Ali Haydar Paşa Hazretlerini Şam'da askerî idadi talebesinin istikbal merasiminden

Gazze'de herkes daha geceden hazırlandı. Sabah oldu güneş çölün nihayetsiz ufuklarını aydınlatırken uzun uzun kolların Gazze'ye doğru ilerledikleri görüldü. Gittikçe yaklaşan bu düşman kıtâatının Gazze muhafızlarından belki on defa çok olduğu anlaşıldı. O mevzide duran bir avuç kahraman arasında Adana'nın 125. Alay'ı vardı. Gelen düşman da Çanakkale'de karşılaştığı İngilizler idi. Pek kuvvetli ve çok olan İngiliz süvarisi pek çabuk yaklaştı ve mevziin yanlarına, gerilerine doğru sarkmaya başladı. Denizdeki onbeş geminin yardımı ve topçusunun cehennemî ateşi ile hücûma başladı. Toplar işliyor. İnsanların adam öldürmek

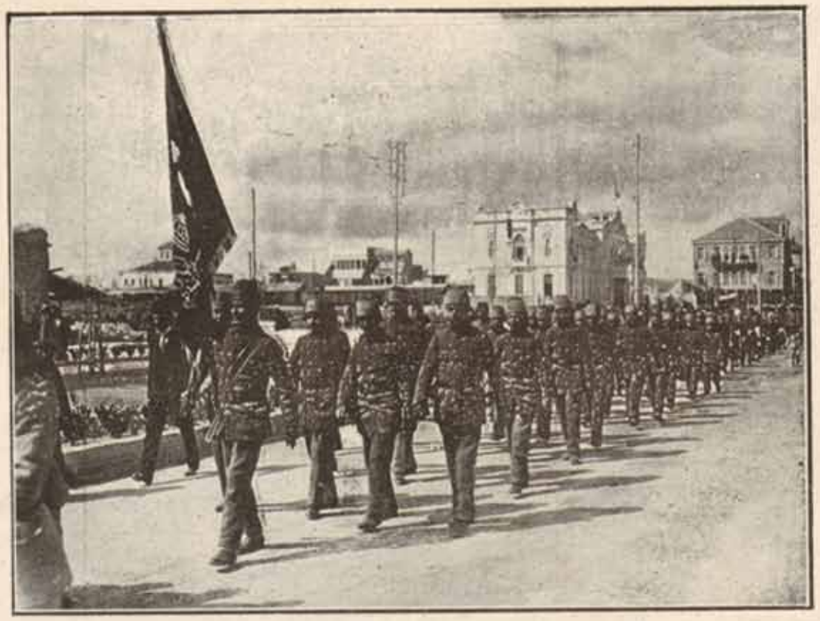

Askerî idadisi şakirdanının merasimden avdetleri

sonuna kadar çalışmak ve o suretle şanlı ismine leke sürmemek istiyordu. Çok geçmedi tabur her taraftan düşmanla ihâta edildi. Ve artık kuvvetin pek çok olmadığını gören ve kendisinden on, on beş defa çok olmadığını anlayan düşman taburun teslim olacağını ümid ederek derhal süngü hücûmuna kalktı. Taburun cesur zabitleri, kahraman neferleri hiçbir zaman yılmadıkları İngilizlerin süngülerinden yine yılmadılar ve şiddetle mukabele ettiler. Tam bu zaman K12 kumandanı Giritli İbrahim Efendi taburun ihtiyatî olarak, bölüğüyle geride idi. Yeni terfi etmiş genç, yakışıklı yüzbaşı Arıburnu'nda Kırmızısırt'ta dokuz ay İngilizlerin karşısında istirahat etmeden harp etmişti. Süngü takmış efrâdına: "Çocuklar; ileri! Bu İngilizler Çanakkale'den kaçanlardır. Haydi bir ders daha" dedi ve kükremiş birer arslan gibi bölük düşmana saldırdı. Süngü muharebesi olanca şiddetiyle devam ediyordu. Gözleri fırlamış, saçları dimdik olmuş neferler muttasıl dövüşüyor, elinde süngüsü takılmış tüfeğiyle Yüzbaşı İbrahim Efendi bu kanlı dövüşmede ara sıra bir şimşek gibi parlıyordu. Elindeki süngüsünü beş on defa düşmana saplamıştı. Düşman o kadar çok idi ki kahraman neferler nereye saldıracaklarını bilemiyor ve nereye süngülerini savursa orada bir düşman buluyorlardı..

-Maba'dı var-

için icat ettikleri bütün vesâit her tarafa ölüm saçıyordu. Anûd düşman ilerliyor, karşısındaki siperler üzerine durmadan koşuyordu. Gemilerin yandan ve geriden yaptıkları ateşler artık siperde durmaya imkan bırakmamıştı. Orada duranlar büyük bir zarûretle siperlerini terk ve müdâfaa ettiği Gazze'nin sipersiz yerlerine çekilmek zaruretini hissettiler. Artık düşman Gazze'nin mevzi-i müstahkeresini zaptetmiş ve mevziin gerilerine doğru sarkarak buradaki kuvvetin kuvve-i asliye ile muvasalasını bütün bütün kesmişti. İşte o zaman mevzii; sipersiz bir mahalde kendisinden belki on, onbeş defa çok olan düşmana karşı müdaffa emrini alan Y125 T3 düşmanın üzerine atıldı. Düşman süngü muharebesine bir türlü cesaret edemiyor, manevra ile taburu elde etmek istiyordu. Fakat kahraman tabur yakasını düşman eline vermeyip dövüşe dövüşe

غزه‌ده هركس دها كيجه‌دن حاضرلاندى. صباح اولدى كونش چوقك نهايتسز اقلرينى آيدينلا. تبركن اوزون اوزون قوللرك غزه‌يه دوغرى ايلريلدكلرى كورلدى. كيندكجه ياقلاشان بو دشمن قطعاتنك غزه محافظلرندن بلكه اون دفعه چوق اولديغى آكلاشلدى. او موضعده طوران برآووچ قهرمان آرمسنده آلتمشنك يوز يكرمى بشنجى آلايى واردى. كاف دشمن‌ده چناق قلعه‌ده قارشيلاشديغى انكليزلر ايدى. پك قوتلى و چوق اولان انكليز سواريسى پك چابوق ياقلاشدى، و موضعك يانلرينه، كريلرينه دوغرى صارقمه باشلادى. دكزده‌كى اون بش كيلك يارديمى و طوپجيسنك جهنمى آتشى ايله هجومه باشلادى. طوپلر ايشله‌يور. السانلرك آدم اولديرمك ايچون ايجاد ايتدكلرى بوتون وسائط هر طرفه اولوم ساچيوردى. عنود دشمن ايلريليور، قارشوسنده‌كى سپرلرلاوزرينه طورمه‌دن قوشيوردى. كميرك ياتمن و كريدن پايدقلرى آتشلر آرتق سپرده طورمغه امكان براقامدى. اوراده طورانلر بويوك برضرورتله سپرلرينى ترك ومدافعه ايتديكى غزه‌نك سرسز برلرينه چكيلمك ضرورتى حس ايتديلر. آرتق دشمن غزه‌نك مواضع مستحكمه‌سنى ضبط ايتمش و موضعك كريلرينه دوغرى صارقه‌رق پوراده‌كى قوتك قواى اصليه ايله مواصله‌سنى بوتون بوتون كسمشدى. ايشته اوزمان موضعى سپرسز بر محلده كندينمدن بلكه اون، اون بش دفعه چوق اولان دشمنه قارشى مدافعه امرينى آلان ى١٢٥ ط ٣ دشمنك اوزرينه آتيلدى. دشمن سونكو محاربه‌سنه بردرلو جسارت ايده‌ميور، مناوره ايله طابورى الده اتمك ايستيوردى. فقط قهرمان طابور يقه‌سنى دشمن آلنه ويرميوب دوكوشه دوكوشه

عسكرى اعدادیسى شاكردانك مراسم‌ده عودتلرى

دردنجى اردو انطباعاتندن :
شريف مكه على حيدر پاشا حضرتلرينى شامده عسكرى اعدادى طلبه‌سنك استقبالى مراسمنده

سوكنه قدر چالشمق واو صورتله شائلى اسمنه لكه سورمه‌مك ايستيوردى. چوق چكدى طابور هر طرفدن دشمنله احاطه ايدلدى. و آرتق قوتك پك چوق اولديغى كورن وكندينك اون، اون بش دفعه چوق اولديغى آكلايان دشمن طابورك تسلم اولمجغى اميد ايدرك درحال سونكو هجومنه قالقدى. طابورك جسور ضابطلرى قهرمان نفرلرى هيچ بر زمان بيلمدقلرى انكليزلرك سونكولرندن نه بيلمه‌يلر وشدتله مقابله ايتديلر. تام بو زمان كه ١٢ قومانداسى كريدلى ابراهم افندى طابورك احتياطى اولدرق بلوكله كريده ايدى. بكى ترفيع ايتمش كنج، يافيتفلى يوز باشى آرى بروتنده قرمزى صرتنده طفوز آى انكليزلرك قارشوسنده استراحت ايتمدن حرب ايتمشدى. سونكو طاقمى افرادينه: «چوجقلر، ايلرى! بو انكليزلر چناق قلعه‌دن قاچانلردر. حسابدى بر درس دها.» ديدى وكوكرمش پر آرسلان كبى بلوك دشمنه صالديردى. سونكو محاربه‌سى اولانجه شيتيله دوام ايديوردى. كوزلرى فيرلامش، ساچلرى دم ديك اولمش نفرلر متصل دوكوشيور، آلنده سونكوسى طاقيلمش تفنكيله يوز باشى ابراهيم افندى يوقارى دوكوشه‌ده آزه صره بر شمتك كبى پارلايوردى. آلنده‌كى سونكوسى بش، اون دفعه دشمنه صاپلامشدى. دشمن اوقدر چوق ايدى كه قهرمان نفرلرنه صالديره‌جقلرينى بيله‌ميور و نره‌يه سونكولرينى صاووررسه اوراده بر دشمن يولوپورلردى.

— مابعدى وار —

feth edeceğine kani oldu. Fatih'in (Edirne)'de döktürdüğü top gayet cesim idi. Bu top hakkında (Detye) vesair zevatın verdikleri mufassal malumata nazaran çapı 12 karış, ağırlığı 80,596 libre, uzunluğu 32 kadem idi. Attığı merminin ağırlığı 600 kilogram, barut hakkı ise 200 libre idi.

Fatih Sultan Mehmed Han, İstanbul duvarlarını yıkmak için bu cesim topu imal ettirdiği gibi kendi de muharebe meydanına yeni yeni silahlar icadından geri durmadı. Fatih Sultan Mehmed Han,

Sina cephesinde: Orduda tensik edilen Mevlevî gönüllü alayı cephe-i harbe giderken

Orduca tensik edilen Kadirî gönüllü alayının cephe-i harbe azimetleri

OSMANLILARDA ESLİHA VE MÜHİMMAT İMALİ

Osmanlılarda muzafferiyeti temin eden sebeplerden en mühimi eslihanın düşman eslihasına faikiyeti, cephane ve mühimmatın mebzul bir surette yetiştirilmesi idi. Esliha imaline yalnız mütehassısları sarf-ı zihin etmezlerdi; padişahlar bile feth etmek istedikleri şehri düşmandan kolayca alabilmek için esliha-i nariyenin tesiratından istifade etmek isterler, sefer hazırlıkları görüldüğü esnada top vesaire imaliyle de meşgul olurlardı.

Esliha imalinde en ziyade muvaffakiyet ve faaliyet gösteren padişahlarımızdan Fatih Sultan Mehmed Han-ı sani bülend bir mevki işgal eder. Fatih Sultan Mehmed, İstanbul'u feth etmek istediği zaman, kendinden evvel gelen fatihlerin bu muazzam şehir önünde ne sebebe mebni muvaffakiyetsizlikle dilhûn olduklarını biliyordu. İstanbul'un fethine mani olan esbab, ahalisinin kuvve-i vatanperveranesi değildi. Bizans halkı hurafat ve menfaat tesiriyle bir beldeyi müdafaa edecek ittihad ve müşareket hislerine yabancı idi. Şehrin müdafaasını temin eden duvarları idi. Fatih bu duvarları yıkmakla Bizans'ın kuvve-i esasiyesini yıkacağına emin idi. Evvel emirde büyük çapta toplar imaliyle şehri

pek iyi bilirdi ki, harpte düşmanı mağlup etmek için en mühim vesaitten biri de, düşmanın me'mul etmediği, ummadığı bir zamanda, hatır ve hayaline gelmeyecek aletlerle düşman üzerinde ani bir tesir icra etmek, düşmanı ansızın avlamaktır. Filhakika harpte düşmanın vâkıf olmadığı bir silahın tesirine maruz kalması muvaffakiyetin başlıca sebeplerindendir. 1866'da Sadova meydan muharebesinde Prusyalıların iğneli tüfenklerini hasımlarının me'mul etmedikleri bir zamanda kullanmaları, 1870'de yine Almanların Fransızlara karşı o zamana kadar müstağmel olmayan açık nizamda avcı hatlarından istifade ederek düşman ateşinin tesirini azaltmaları, Rus Japon seferinde

فتح ايده‌مكنه قاتع اولدى. فاتحك (ادرنه) ده دوكديردىكى طوب غايت جسيم ايدى. بو طوب حقنده (دمتيه) وسائر ذواتك ويردكارى مفصل معلوماته نظراً چاپى ١٢ قاريش، آغيرلغى ٨٠،٥٩٦ ليره، اوزونلغى ٣٢ قدم ايدى. آتديغى مرمينك آغيرلغى ٦٠٠ كيلوغرام، باروت حقى ايسه ٢٠٠ ليره ايدى.

فاتح سلطان محمد خان، استانبول ديوارلرينى پيقه‌رق ايچون بوجسيم طوپى اعمال ايتديردىكى كى كندى‌ده محاربه ميدانلرنده يكى يكى سلاحلر ايجادندن كرى طورمادى. فاتح سلطان محمد خان،

اردوجه تنسيب اميلان قادرى كوكلى آلايناك جبهۀ حربه عزيمتلرى

سونا جمعه‌سنده ٤ اردوده تنسيق ايديلن مولون كوكلى آلاى دخى حربه كيدركن

عثمانلىلرده اسلحه ومهمات اعمالى

عثمانلىلرده مظفريتى تأمين ايدن سببلردن اك مهمى اسلحه‌نك دشمن اسلحه‌سنه فائقيتى، جبخانه ومهماتك مبذول بر صورتده يتيشديرلمسى ايدى. اسلحه اعمالنه بالكز متخصصلرى صرف ذهن ايتمزلردى؛ پادشاهلر بيله فتح ايتمك ايسته‌دكلرى شهرى دشمندن قولايجه آلابيلمك ايچون اسلحۀ ناريه‌نك تأثيراتندن استفاده ايتمك ايسترلر، سفر حاضرلقلرى كورولديكى اثناده طوپ وسائره اعمالىيله‌ده مشغول اولورلردى.

اسلحه اعمالنده الزياده موفقيت وفعاليت كوسترن پادشاهلر. يزدن فاتح سلطان محمد خان ثانى بلند بر موقع اشغال ايدر. فاتح سلطان محمد استانبولى فتح ايتمك ايسته‌ديكى زمان، كندندن اول كلن فاتحلرك بو معظم شهر اوكنده نه سبيه مبنى موفقيتسزلكله دوچار اولدقلرنى بيلوردى. استانبولك فتحنه مانع اولان اسباب، اهاليسنك قوۀ وطنپرورانه‌سى دكلدى. بزانس خلقى خرافات و منفعت تأثيريله بر بلده‌يى مدافعه ايده‌جك اتحاد و مشاركت حسلرينه پايانجى ايدى. شهرك مدافعه‌سنى تأمين ايدن ديوارلرى ايدى. فاتح بو ديوارلرى بيقمقله بزانسك قوۀ اساسيه‌سنى يقا. جفنه امين ايدى. اول امرده بويوك چاپده طوپلر اعمالىيله شهرى

يك اى بيليوردى كه، حربده دشمنى مغلوب ايتمك ايچون اك مهم وسائطدن بريده، دشمنك مأمول ايتمه‌ديكى، اومادينى برزمانده، خاطر و خيالنه كتيرمه‌جك آلتلرله دشمن اوزرنده آنى بر تأثير اجرا ايتمك، دشمنى آنسزين آولامقدر. فى الحقيقه حربده دشمنك واقف اولمادينى بر سلاحك تأثيرينه معروض قالمامى موفقيتك باشليجه‌سبلرندندر. ١٨٦٦ده صادووا ميدان محاربه‌سنده پروسيالرك ايكنه‌لى تفنكلرينى خصملرينك مأمول ايتمه‌دكلرى برزمانده قوللانمالرى، ١٨٧٠ ده يىنه آلمانلرك فرانسزلره قارشى او زمانه قدر مستعمل اولميان آچيق نظامده آوچى خطلرندن استفاده ايدرك دشمن آتشنك تأثيرينى ازالمالرى، روس ژاپون سفرنده

Kafkas cephesinde: Avcı siperleri civarında

1-Şehzade Abdülhalim Efendi hazretleri 2- Ordu Kumandanı Vehib Paşa 3- Kolordu Kumandanlarından Yusuf İzzet Paşa 4- Fırka kumandanlarından Miralay Emin Bey

Japonların araziden ve gece hücumlarından son derece istifade ederek Rus tabiyesine faikiyet göstermeleri, son harpde kırk ikilik topların icadı ihraz olunan muvaffakiyetlerin başlıca amillerinden add olunabilir.

Fatih Sultan Mehmed'in İstanbul muhasarası esnasında icad eylediği top ise, hem askerî, hem siyasî maksada mebni idi. Fatih Sultan Mehmed muhasara toplarını yağlamak için yağı o zamanlar Galata'da oturan Cenevizlerden tedarik ediyordu. Bu sebepten Cenevizlerle adeta müttefik gibiydi. O sırada Haliç'teki düşman gemileri topa tutulacaktı. Galata sırtlarına yerleşen kol, bulunduğu noktada topçu ateşi icra ettiği takdirde Galata sahillerindeki Ceneviz gemilerini harap etmemek kabil değildi. O devirde kullanılan toplar hep yatık mahrekli idi. Fatih Sultan Mehmed Han düşündü. Müttefiklerin gemilerine zarar vermemek için mukavves endaht eder bir top icat etmek istedi. Riyaziyeye fevkalade vukufu vardı. Hatta öteden beri seve seve mütalaa eylediği ulum-ı riyaziye kitapları elyevm Fatih'te fazıl-ı muhterem ve edib-i mükerrem Ali Emiri Efendi Hazretlerinin tesis buyurdukları kütüphanede Selatin-i izam-ı Osmaniye'ye ait kıymettar kitaplar arasına vaz ve teşhir edilmiştir.

Fatih Sultan Mehmed Han hazretleri riyaziyeye vukuflarından istifade etti. Merminin

Şehzade Ömer Faruk Efendi hazretlerinin Galiçya cephesi ziyareti. 1- Müşarün ileyh, 2- Cevad Paşa, 3- Fırka Kumandanı Kaymakam Sedad Bey

Galiçya cephesinde: Yeni vesait-i harbiyemizden birinin îkâ' ettiği asar-ı tahripten iki numune

ژاپونلرك اراضیدن وكیجه هجوملرندن صوك درجه استفاده ایدرك روس تعیه‌سنه فائقیت كوسترملری ، صوك حربده قرق ایكیلك طوبلرك ایجادی احراز اولونان موفقیتلرك باشلیجه عاملرندن عد اولونابیلیر .

فاتح سلطان محمدك استانبول محاصره‌سی اثناسنده ایجاد ایلدیكی طوپ ایسه، هم عسكری ، هم سیاسی مقصده مبنی ایدی . فاتح سلطان محمد محاصره طوبلرینی یاغلامق ایچون یاغی او زمانلر غلطه‌ده اوطوران جنویزلردن تدارك ایدیوردی . بوسبیدن جنویزلرله عادتا متفق كیدی . اوصرده خلیجدهكی دشمن كیلری طوپه طوتولاجقدی. غلطه صرتلرینه یرلهشن قول، بولوندیغی نقطه‌ده طوپجی آتشی اجرا ایتدیكی تقدیرده غلطه ساحللرنده‌كی جنویز كیلرینی خراب ایتمك قابل دكلدی . اودورده قوللانیلان طوبلر هپ یاتیق محركلی ایدی . فاتح سلطان محمد خان دوشوندی . متفقلرك كیلرینه ضرر ویرمك ایچون مقوس انداخت ایدر بر طوپ ایجاد ایتمك ایسته‌دی . ریاضیه فوق‌العاده وقوفی واردی . حتی اوتهدنبری سوه سوه مطالعه ایلدیكی علوم ریاضیه

فاتحك عسكری

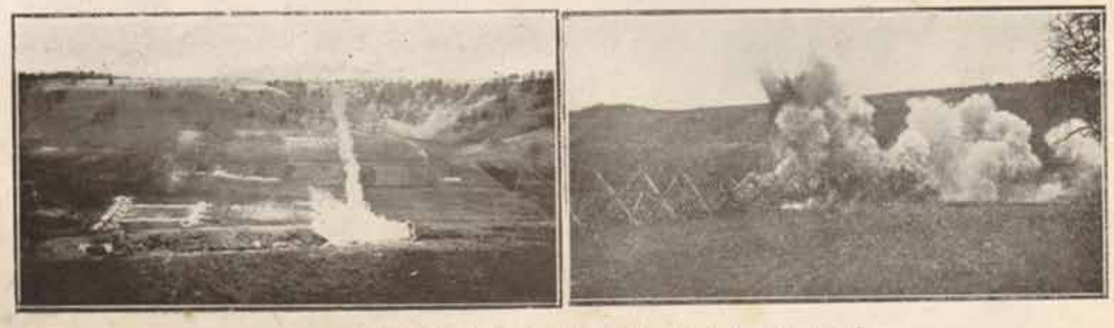
شهزاده عمر فاروق افندی حضرتلرینك غالیچیا جبه‌سی زیارتی. ۱ـ مشارالیه. ۲ـ جواد پاشا. ۳ـ فرقه قوماندانی قائمقام سداد بك

فاتحك عسكری جوانده : آرجی میرلری

۱ـ شهزاده عبدالحلیم افندی حضرتلری، ۲ـ اردو قوماندانی وهیب پاشا ۳ـ فرق اردو قوماندانلرندن یوسف عزت پاشا ۴ـ فرقه قوماندانلرندن میرالای امین بك .

كتابلری الیوم فائده فاضل محترم وادیب مكرم علی امیری افندی حضرتلرینك تأسیس بویوردقلری كتبخانه‌ده سلاطین عظام عثمانیه‌یه عائد قیمتدار كتابلر ارهسنه وضع وتشهیر ایدلمشدر .

فاتح سلطان محمد خان حضرتلری ریاضیه‌یه وقوفلرندن استفاده ایتدی. مرمینك

غالیچیا جبه‌سنده : یكی وسائط حربیه‌مزدن برینك ایقاع ایتدیكی آثار تخریبدن ایكی كوشه .

Galiçya cephesinde yeni vesait-i harbiyemizden

şakirdlerine de darb-zen atmak usulünü öğretirdi. Bu ufak fabrika bir senede bir buçuk kantar barut otu dört yüz kadar da humbara yetiştirebilirdi.

Tarihimizin ilk devirlerinde, muzafferiyetlerimizi temin için memalik-i Osmaniye'nin hemen her köşesinde esliha ve mühimmat destgahları tesis edilmişti. Osmanlı şevket ve satvetinin askerlikle kaim ve silah kuvvetiyle daim olacağına kanaat-ı tamme hasıl olmuştu. Sultanların izdivaçlarında, elçilere ziyafet verildiği zaman yapılan eğlencelerde bile hep

Galiçya cephesinde: Osmanlı dilaverleri düşmanın makineli tüfenk mevziini işgal için hücum vaziyetinde

Galiçya cephesinde: Rusların savurduğu muhnik gazlarla baygın bir neferimizi alay hekimi tedavi ediyor

mahrekini hesap etti. Mukavves endaht etmek için topun namlusunu kısaltmaya lüzum gördü. Bu suretle havan topunu ilk defa olmak üzere icada muvaffak oldu. Bu vasıta ile müttefiki Cenevizlere hiçbir zarar vermeden Haliç'teki Bizans gemilerini topa tutmak kabil oldu.

* * *

Selatin-i Osmaniye esliha imaline bizzat ehemmiyet verdikleri gibi Osmanlı vatanının hemen her köşesinde mühimmat imal olunurdu. Anadolu'nun muhtelif yerlerinde, ez cümle Gelibolu, Trabzon ve Bilecik taraflarında mebzul bir surette çıkan demir madenlerinden istifade ederler, hemen geceli gündüzlü yuvarlak imaliyle meşgul olurlardı. Hususiyle Bilecik, yuvarlak imalatının merkezi idi. Bilecik'teki maden ocaklarında yüzlerce amele çalışırdı. Anadolu'nun hemen neresinde bir demir madeni bulunsa derhal yuvarlak imaline hasr edilmek üzere İstanbul'a haber verilirdi.

Bu faaliyet yalnız vilayetlere münhasır değildi. İstanbul'un da muhtelif noktalarında esliha ve mühimmat imal edilirdi. Ez cümle Sultan Murad-ı salis

asrında Üsküdar'da bir (miri tüfenk kârhânesi) mevcut olduğu gibi Kağıthane cihetlerinde de müteaddid barut kârhâneleri mevcuttu. Bu karhanelerde senevî birkaç bin kantar barut imal olunurdu. Barut, yuvarlak ve humbara imal edecek gayet mahir ustalar vardı. Ez cümle Topçu Bölükbaşı Mustafa Nuh, Sultan Murad-ı salis zamanında yetişen imalat ustalarının en benamından mağduttu. Bölükbaşı Mustafa'nın yeniçeri odaları civarında bir ufak fabrikası vardı. Bu fabrikada imalata yardım etmek üzere on iki amelesi ve iki de darb-zen talimi için şakirdi vardı. Mustafa Usta yeniçeri tüfenkleri için fitil otu yaptığı gibi

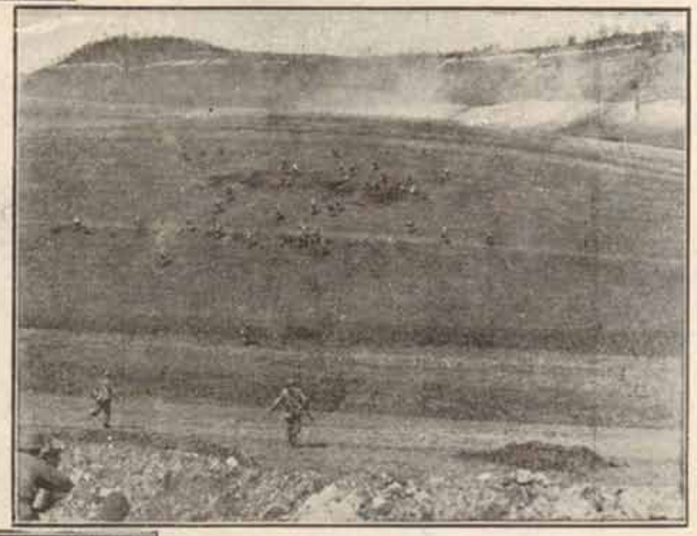

محركنى حساب ايتدى . مقوس انداخت ايتمك ايچون طويك ناملوسنى قيصالتمايه لزوم كوردى. بوصورتله هاوان طوپنى ، ايلك دفعه اولمق اوزره ايجاده موفق اولدى . بو واسطه ايله متفق جنوبزلرهيچ برضرر ويرمه‌دن خليجده‌كى بيزانس گيبارينى طوپه طوتمق قابل اولدى .

***

سلاطين عثمانيه اسلحه اعماله بالذات اهميت ويردكلرى كبى عثمانلى وطننك هان هركوشه‌سنده مهمات اعمال اولونوردى . آناطولينك مختلف برلرنده ، ازجمله كليولى ، طربزون وبيله‌جك طرفلرنده مبذول بر صورتده چيقان دمير معدنلرندن استفاده ايدرلر، همان كيچه‌لى كوندوزلى يوارلاق اعماليله مشغول اولورلردى . خصوصيله بيله‌جك ، يوارلاق اعمالاتنك مركزى ايدى . بيله‌جكده‌كى معدن اوجاقلرنده يوزلرجه عمله چاليشيردى . آناطولينك هان هرسنده بر دمير معدنى بولونسه درحال يوارلاق اعماله حصر ايدلك اوزره استانبوله خبر ويريليردى .

بو فعاليت يالكز ولايتله منحصر دكلدى . استانبولكده مختلف نقطه‌لرنده اسلحه ومهمات اعمال ايديليردى . از جمله سلطان مراد ثالث

غالبيا جبه‌سنده بكى وسائط حربيه‌مزدن

شاكردلريندن ضربزن اتمق اصولنى اوكرن . بو اوقاق فابريقه بر سنه‌ده بر بچوق قطار باروت اوتى درت يوز قدرده خبره پتشديرمه‌يليردى .

تاريخمزك ايلك دورلرنده، مظفريتلريمزى تأمين ايچون ممالك عثمانيه‌نك هان هركوشه‌سنده اسلحه ومهمات دستگاهلرى تأسيس ايدلمشدى. عثمانلى شوكت وسطوتنك عسكرلكله قائم وسلاح قوتيله دائم اولاجغنه قناعت تامه حاصل اولمشدى. سلاطنلرك ازدواجلرنده ، ايلچيلره ضيافت ويرلديكى زمان پايبلان اكلنجه‌لرده بيله هپ

غالبيا جبه‌سنده روسلرك سلاوورديغى غاز لمپلريله بر نفرمزى آلاى حكيمى تداوى ايديور

غالبيا جبه‌سنده : عثمانلى دورلرى دشمنك ماكزلى تفنك موضعنى اشغال ايچون شهرم وضعيتنده

عصرنده اسكدارده بر (ميرى توفك كارخانه‌سى) موجود اولديغى كبى كاغدخانه جهتلرنده‌ده متعدد باروت كارخانه‌لرى موجوددى . بو كارخانه‌لرده سنوى برقاچ بيك قنطار باروت اعمال اولونوردى. باروت ، يوارلاق وخبره اعمال ايده‌جك غايت ماهر اوسته‌لر واردى . از جمله طوپجى بلوك باشى مصطفى نوح ، سلطان مراد ثالث زماننده يتيشن اعمالات اوسته‌لرينك اك پنامندن معدوددى . بلوك باشى مصطفانك يكيچرى اوطه‌لرى جوارنده بر اوقاق فابريقه‌سى واردى . بو فابريقه‌ده اعمالاته باردم ايتمك اوزره اون ايكى عمله‌سى و ايكيده ضربزن تعليمى ايچون شاكردى واردى . مصطفى اوسته يكيچرى تفنكلرى ايچون فتيل اوتى ياپديغى كبى

Romanya cephesinde kataatımız

silah talimleri, topçu ve muharebat kıla' manevraları yapılırdı. Padişahlar silah kullanmakta, terbiye-i bedeniyede mahir idi. Sultan Murad-ı rabiin kuvve-i pazusu meşhurdu. Her fert silahşörlükle, nişancılıktaki maharetiyle iftihar eder, bu maharetini taştan abidelerle teyit etmek isterdi. Buna en parlak misal, Okmeydanı'nı, Nişantaşı civarını, Topkapı saray-ı hümayunu bahçelerini, ca-be-ca bedia-i sanat add olunacak manzumelerle tezyin eden sütunlardır. Bunların her biri Osmanlıların askerliğe, ve bilhassa esliha istimaline ne derece vakf-ı evkat etmiş olduklarına parlak birer abide-i celadettir.

Topkapı saray-ı hümayunu bahçesine dikilen bu taşlardan birinin üzerinde şu beyitler yazılıdır:

Sürüp meydana ibn-i han-ı Ahmed

Hünerler arza kıldı halka bi-hadd

Bir iki kere attı tuttu onu

Geri meydana sürdü ol sehî kadd

Topuzun attı erdi bu mekana

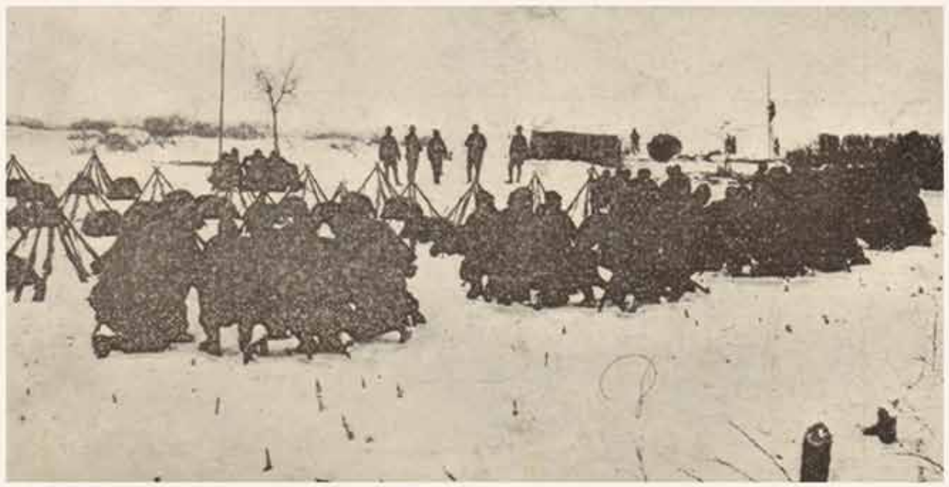
Nişan diktik ki ta kalsın müebbed

Dedim tarihin bu yere geldi

Çözüp attı topuzu Sultan Ahmed

909

(1)inci resim: Osmanlı bataryaları Bükreş caddelerinden geçerken.

(2)nci resim: Kar üzerinde bir müfreze-i askeriyemiz silah çatarak manga manga karavana başında

سلاح تعليملری ، طوبجی و محاربات قلاع مانوره‌لری يابيلردی. پادشاهلر سلاح قوللانمقده، تربيهٔ بدنيه‌ده ماهر ايدی . سلطان مراد رابعك قوهٔ بازوسی مشهوردی . هرفرد سلاحشورلقله ، نشانجيلقده‌کی مهارتيله افتخار ايدر ، بو مهارتی طاشدن آبده‌لرله تأييد ايتمك ايستردی . بوكا اك پارلاق مثال، اوق ميداتی، نشان‌طاشی جوارينی، طوپقاپی سرای همايونی باغچه‌لرينی، جامجا بديعهٔ صنعت عد اولوناجق منظومه‌لرله تزيين ايدن ستونلردر. بونلرك هربری عثمانليلرك عسكرلكه، وبالخاصه اسلحه استعمالنه نه درجه وقف اوقات ايتمش اولدقلرينه پارلاق برر آبدهٔ جلادتدر .

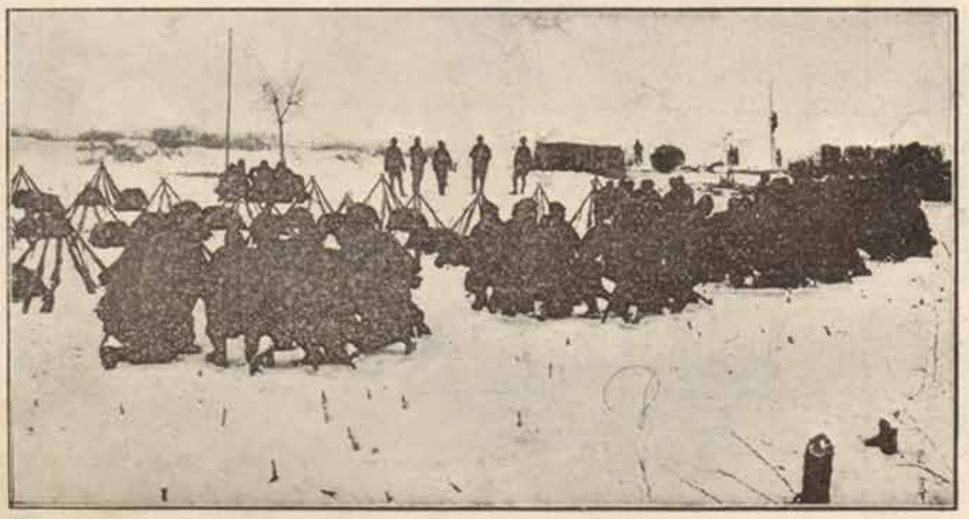
رومانيا جبهه‌سنده قطعاتمز

طوب قاپی سرای همايونی باغچه‌سنه ديكيلن بو طاشلردن برينك اوزرنده شو بيتلر يازيليدر :

سوروپ ميدانه ابن خان احمد
هنرلر عرضه قيلدی خلقه بی‌حد
بر ايكی كرم آتدی طوتدی آتی
كرو ميدانه‌سوردی اول‌مهی قد
طوپوزين آتدی ايردی يومكانه
نشان ديكدكه تا قالسون مؤبد
ديدم تاريخن بو بيره كادی
چوزب اتدی طوپوزی سلطان احمد

٩٠٩

(١) نجی رسم : عثمانلو يظاريه‌لری بكرش جاده‌ . ازدن بكركن .

(٢) نجی رسم : قار اوزرنده بر مفرزهٔ عسكريه‌مز سلاح چاتمق مالفه مالفه قارا . وانه باشنده .

bir mıknatisyetin tesiri altında [yekdiğeriyle aşina olmaksızın] "Selamun aleyküm" parolasıyla anlaştılar ve birleştiler. Bu yorgun ve tenha iki nefer birkaç söz ile muhabbet etmek, ruhen dinlenmek istiyorlardı. Fakat lisanlar ayrı; yalnız onları birleştiren kelime-i tevhid gibi bir selamun aleyküm! Maamafih çok defa yekdiğeri lisanından işittikleri birkaç kelimeyi istiğmal ile idare-i maslahat etmiş olan bunlar yine aynı çareye tevessül etmek istiyorlardı. Fakat evvela söze kim başlayacak? Osmanlı neferi Mehmed, hem hılkaten mahcup hem de hasta; binaen aleyh İranlı nefer, müteşebbis Ahmed derhal hizayı aşırmadan istifade etti. Aşinalık makamında şu kelimeyi söyledi: "Memlekete?" hasta nefer cevab-ı tasdik olmak üzere başını eğdi ve elini cebine sokarak bir parça ekmek çıkardı. Nişane-i samimiyet ve muhabbet olmak üzere İranlı kardeşine ikram ve teklif etti. Fakat İranlı büyük bir memnuniyet izhar şartıyla almayınca Mehmed hasta titrek eliyle bu

Makedonya cephesinde: Müttefik kıtaat harekat-ı harbiyelerine dair izahat-ı mütekabilede

Makedonya cephesinde: Tayyare ile düşman mevaziini terassud eden altmış dört zabitimizden birinci posta avdetden sonra

Makedonya cephesinde: Bir müfreze-i askeriyemiz birden zuhur eden düşman tayyaresine ateş ederken

İSLAM NEFERİ MEHMED'İN FITRATI

Dicle cephesinde kopan büyük bir fırtına İran'daki vaziyetimize de tesir etmişti. Dicle ve Diyale cephelerine muavenet emriyle tefrik edilen kuvvetler arasında İran kıtaatı da gidiyordu. Atımın açık eşkini merkebli kafileleri yetişip yetişip geçiyordu. Önünde yüklü merkebini sürmekle meşgul münferid bir İran nakliye neferi de güçlükle yürüyebilen hasta bir Osmanlı neferine yetişmek üzere idi ki ben de kendilerine yaklaşmış bulunuyordum. Yanımdaki Alman ateşe militeriyle birlikte ince müessir bir levha seyrettik. Sürat-i meşik tahallüfünden yekdiğeri hizasına gelen bu iki Müslüman neferi ruhanî

بر مقناطيسيتك تأثيرى آلتنده [يكديكريله آشنا اولمقسزين] «سلام عليكم» پاروله‌سيله آكلاشديلر وبرلشديلر. بو يورغون و تنها ايكى نفر بر قاچ سوزايله محبت ايتمك، روحاً ديكلنمك ايستيورلردى. فقط لسانلر آيرى؛ يالكز آنلرى برلشديرمن كلمهٔ توحيد كبى برسلام عليكم! مع‌مافيه چوق‌دفعه يكديكرى لساندن ايشتدكارى برقاچ كلمهٔ استعمال ايله ادارهٔ مصلحت ايتمش اولان يونلر بينه‌عينى چاره‌يه توسل ايتمك ايستيورلردى. فقط اولا سوزه كيم باشلايه‌جق؟ عثمانلى نفرى محمد، هم خلقةً محجوب هم‌ده خسته؛ بناءً عليه ايرانلى نفر، متشبث احمد درحال خدايى آشيرمادن استفاده ايتدى. آشنالق مقامنده شو كلمهٔ سويلدى: «مملكته؟» خسته نفر جواب تصديق اولق اوزره باشنى اكدى و الى جيبنه صوقه‌رق بر پارچه اكمك چيقاردى. نشانهٔ صميميت‌ومحبت اولق اوزره ايرانلى قرداشنه اكرام و تكليف ايتمدى. فقط ايرانلى بيوك بر ممنونيت اظهار شرطيله آلمايه‌جق محمد خسته تيزهك آليه بو

ماكدونيا جبهه‌سنده: متفق قطعات حركات حربيه‌لرينه دائر ايضاحات متقابده

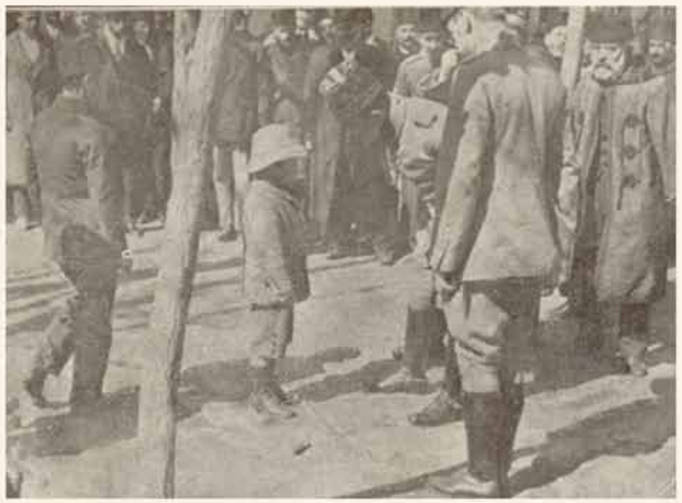
ماكدونيا جبهه‌سنده: طياره ايله دشمن مواضعنى ترصد ايدن آلتنجى درت ضابطمزدن بر نجى پوسته عودتنده صورت

ماكدونيا جبهه‌سنده: بر مفرزهٔ عسكريه‌مز بردن ظهور ايدن دشمن طياره‌سنه آتش ايدركن

اسلام نفرى محمدك فطرتى

دجله جبهه‌سنده قوپان بيوك برفوردطه ايرانده‌كى وضعيتمزه ده تأثير ايتمشدى. دجله و ديياله جبهه‌لرينه معاونت امريله تفريق ايديلن قوتلر آوه‌سنده ايران قطعاتى ده كيديورلردى. آتمك آچيق آشكيى مركبلى قاف‌لرى يتيشوب يتيشوب كچيوردى. اوكنده يوكلى مركبى سورمكله مشغول منفرد بر ايران نقليه نفرى ده كوچلكله يوروه‌بيلن خسته بر عثمانلى نفرينه يتشمك اوزره ايدى كه بن ده كندىلرينه يافلاشمش بولنيوردم. يانمده‌كى آلمان آتاشه ميليتريله برلكده اينجه مؤثر بر لوحه سير ايتدك. سرعت مثلك تخالفندن يكديكرى حذاسنه كان بو ايكى مسلمان نفرى روحانى

lokmayı yine cebine kendisine mahsus bir ciddiyet ve itina ve sükunetle yerleştirdi.

Şu makalenin ruh ve zeminini işte şu vaka ve levha teşkil ediyor. Ne kadar calib-i teessür ve tehassüstür ki yorgun, asabi, gergin, ayakları şişkin bu iki insan birer feylesof veya edip olmadığı halde sırf din kardeşliği, maksat yoldaşlığı hasebiyle ruhen birliklerini bu kadar fevkalade bir halde de yekdiğerine karşı büyük bir nezaket ve nevazişle, samimiyet ve muhabbetle ibraz edebiliyorlar. Ben şu muhtasar vakayı böyle teşrih ediyorum. Aynı cereyana tutulmuş iki kuvvetin birer neferi yekdiğerine tesadüf edince makusî bir cereyanda oldukları ve maddiyatı ez-kin

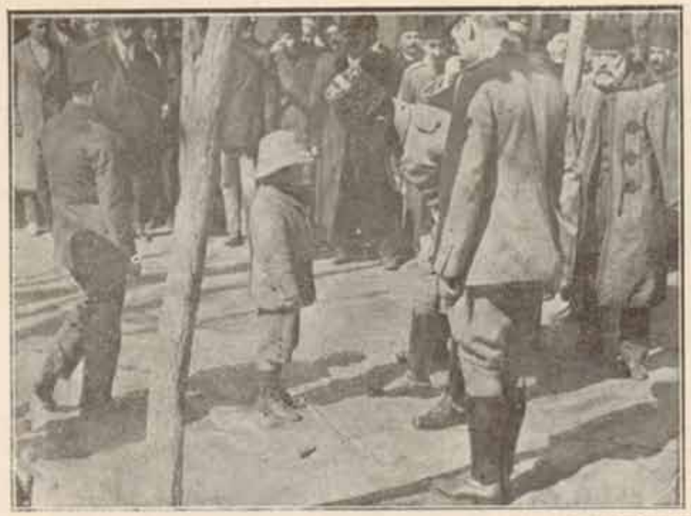
1- Beş yaşında bir kahraman zade şehit babasının intikamını almak için Başkumandan vekilinden cephe-i harplerde istihdamını rica ediyor.
2- Toros dağları eteklerinde bir topçu ordugahı
3- Nakliyat-ı askeriyede bazen zaruretle isti'mal ettiğimiz ve bu harpten sonra ismiyle beraber cinsi de defn edilecek kağnı arabalarından bir numune
4- Toros dağlarında bir piyade kıtaatımız yürüyüşte.

bulunduğu halde yekdiğerini gördükleri zaman [hadid ve soğuk bir yüz göstermek değil,] birbirleriyle sevişmek istiyorlar. Osmanlı neferinin hasta yorgun gözlerinin ucu İranlı kardeşinin göz bebeğine takılarak onu muhabbet için teşebbüse davet ediyor. Ahmed bu arzuyu derhal ifa edince Mehmed minnettarlıklara gark oluyor. Güzel kıymettar bir

şeyle mukabele ve arkadaşını i'zaz etmek istiyor. Fakat ne bulabilir; bir parça ekmek! Köyünde evinde olsa arkadaşını bütün kuvvetiyle bütün servetiyle ağırlayacak; misafiri uğurunda evet Tanrı misafiri uğurunda her fedakarlığı yapan, haline göre yumurtasıyla geçindiği tavuğunu ya sütüyle geçindiği koyununu ya sırtından taayyüş ettiği devesini kesen ve yalnız ananevi bir vazifeyi ifa etmek suretiyle değil, fıtrî ve necib hissinin müştak gönlünün arzusunu tatmin etmek isteyen Mehmed şimdi sırtındaki seyyar hanesiyle bu ıssız yolda ne bulabilir. Ateşin bir yürek, sıcak bir kan, tatlı bir dil, daima munis bir çehreden

لقمه‌يي يه جيكه كنديسنه مخصوص برجديت واعتنا و سكوتله برلشديردى .

شو مقالهنك روح وزمينى ايشته شو وقعه ولوحه تشكيل ايديبيور. نه‌قدر جالب تأثر وتحسدركه يور. غون، اعصابى كركين ، آياقلرى شيشكين بو ايكى انسان برد فيلسوف ويا اديب اولمادينى حالده صرف دين قرداشلغى ، مقصد يولداشلغى حسبيله روحاً برلكلرينى بو قدر فوق العاده برحالده‌ده يكديكرينه قارشى بيوك بر تزاكت وتوازنله ، صميميت و محبتله ابراز ايده‌بيليورلر . بن شو مختصر وقعه‌يى بويله تشريح ايديبيورم . عين جريانه طوتيلمش ايكى فوتك برد نفرى يكديكرينه تصادف ايدنجه معكوسى بر جريانده اولدقلرى و مادياتى أزكين

١ ـ پش پاشنده بر قهرمان زاده شهيد بابه‌سنك انتقامى آلمق اچون باش قومانداني وكيلمدن جيهة حربيه‌ده استخدامى رجا ايديبور .

٢ ـ طوروس طاغلرى اتكلرنده بر طوپچى اردوگاهى .

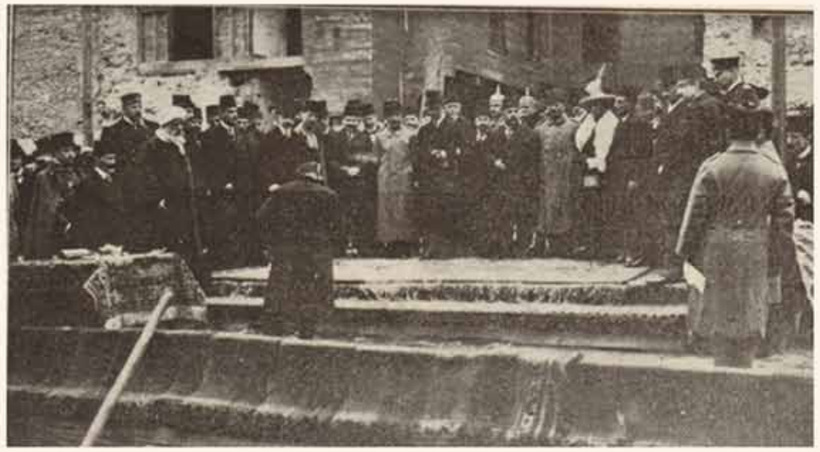
٣ ـ نقليات عسكريه‌ده بعضاً ضرورته استعمال اتديكمز وبوحرب عسكره اسميله يادر جسيوده دفن ايدلجك قاغنى آراباسندن بر نمونه .

٤ ـ طوروس طاغلرنده بر پياده قطعاتز يورويشده .

٢

شيله مقابله و آرقداشنى اعزاز ايتمك ايستيور. فقط نه يوله‌بيلير ؟ بر پارچه اكمك! كويندە، اوندە اولسه ارقداشنى بتون قوتيله بتون ثروتيله آغير لايه‌جق؛ مسافرى اوغورنده، اوت تكرى مسافرى اوغورنده مرفداكارلغى‌يايان، حالنه كوره يورطه‌سيله كچيندبكى طاووغى‌ياسوديله كچيندبكى قيوتى ياصرتندن تعيش ايتديكى دوه‌سنى كسه‌ن و يالكز عنغوى بر وظيفه‌يى ايفا ايتمك صورتيله دكل، فطرى و نجيب حسنك مشتاق كوكلنك آرزوسنى تطمين ايتمك ايسته‌ين محمد شمدى صرتنده‌كى سيار خانه‌سيله بو ايصسز يولده نه‌يوله‌بيلير. آلتين بر يوركك، صيجاق برقان ، طاتلى بر ديل ، دائما مونس بر چهره‌دن

Türk-Alman dostluk yurdu binasının vaz-ı esas resminde: Başkumandan vekili ile Almanya sefiri, vükela ve rical-i devletten bazıları (27 Nisan 333)

Mehmed neticeden müteessir; çünkü birleşiverdiği İranlı arkadaşına ayak uydurmak mümkün değil, o meşy-i tabiîsiyle yürüyor. Fakat Mehmed hasta, onunla gidemeyecek. Askerlikte ise seri gitmek aheste reftara müreccah olarak kabul olunmuş bir düstur. Binaen aleyh arkadaş canlı Mehmed; dilini bilmemekle beraber sırf gözüyle, ruhuyla, teneffüsüyle temas

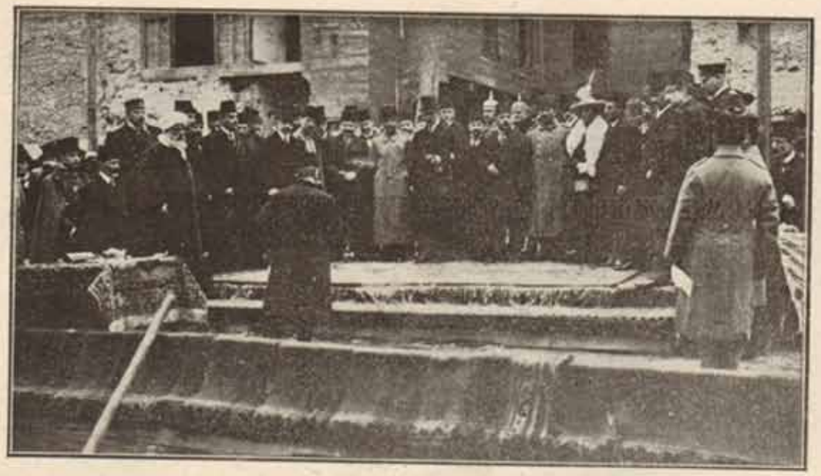
İran kuvva-yı mücahede umum kumandanı Nizamü's-Saltana Hazretleri 6'ncı Ordu Kumandanı Halil Paşa karargahında

Vahdet-i İslam yolunda: Talim ve terbiye edilen İran küçük zabit mektebi talebeleri ile muallimleri zabitlerimiz

başka Mehmed'in bir şeyi yok. Üç seneden beri omuzunu aşındıramayan tüfenginden, sırtını çökertemeyen çantasından başka yalnız bir lokma ekmeği vardı. O lokma ise kendisini güçlükle nakl eden dermansız dizlerinin kuvveti için yegane ilaç idi. Maamafih Mehmed ona da kıydı, verdi. Canını dinine vatanına ikram için fırsat aradığı gibi yegane

deva-yı mahreki olan o lokmayı da arkadaşına ikramda bir zevk duydu. Çünkü Mehmed'in kalbi dünyaları taşıyan tutan iyilikler ile doludur; bir fazilet yuvasıdır. Mehmed ne kadar sevimlidir. Düşmana karşı arslan gibi kükreyen yüzlerce süngü batırırken bir tek tüyü ürpermeyen Mehmed dostuna, kardeşine karşı ne kadar munis ne kadar melektir. Hal-i tabiîde Mehmed karınca öldüremez. Şimdi

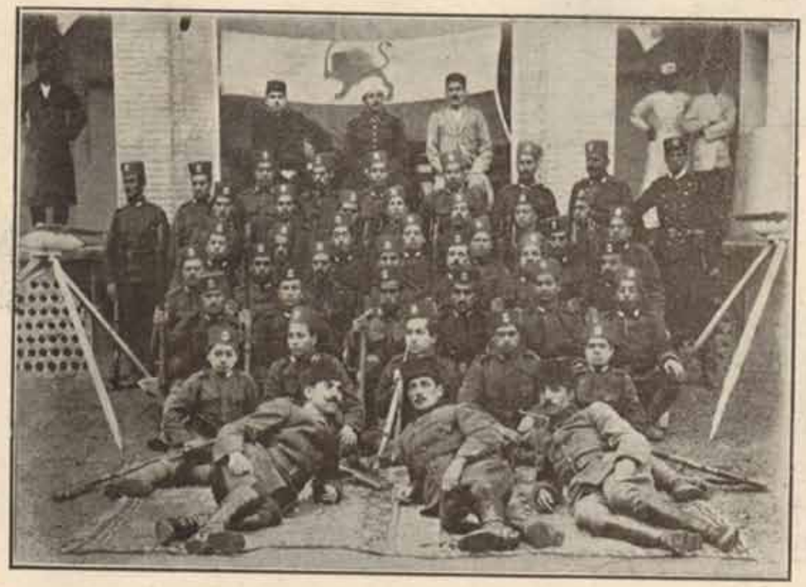

بشقه محمدك بر شيئى يوق. اوچ سنه‌دن برى اوموزينى آشيندير امايان تفنگندن، صرتنى چوكرتمه‌مين چانطه‌سندن باشقه يالكز بر لقمه اكمكى واردى. او لقمه ايله كنديسنى كوجلكله نقل ايدن درمانسز ديزلرينك قوتى ايچين يكانه علاجايدى. مع مافيه محمد اوكاده قيدى، ويردى. جانى دينه وطنه اكرام ايچين فرصت آرادينى كبى يكانه

تورك ـ آلمان دوستلق يوردى بنا سنك وضع اساسى رسمنده : باش قومانداندن وكيل اللهِ آلمانيا سفيرى، وكلا ورجال دولتدن بعضلرى .
(٢٧ نيسان ٣٣٣)

محمد نتيجه‌دن متأثر؛ چونكه برلشيوردبكى ايرانلى آرقداشنه آياق اويدورمق ممكن دكل، او مشى طبيعيسيله يورويور. فقط محمد خسته، آنكله كيدهميه‌جك. عسكرلكده ايسه سريع كيتمك آهسته رفتاره مرجح اولهرق قبول اولنمش بردستور. بناءً عليه آرقداش جانى محمد؛ دبلى بيلمه‌مكله برابر صرف كوزيله، روحيله، تنفسيله تماس

ايران قواى مجاهده عمومم قومانداني نظام السلطنه حضرتلرى ٦ نجى اوردو قومانداني خليل پاشا حضرتلرينه

دواى محركى اولان اولقمه‌يى ده ارقداشنه اكرامده بر ذوق طويدى. چونكه محمدك قلبى دنيالرى طاشيان طوتان ايسلكلر ايله طولودر؛ بر فضيلت يووا سيدر. محمد نه قدر سويملىدر. دشمنه قارشى آرسلان كبى كوكرەين يوزلرجه سونكو باتيركن بر تك توپى اور. پرمه‌ين محمد دوستنه، قرده‌شنه قارشى نه قدر مونس نه قدر ملكدر. حال طبيعيده محمد قرنجه اولدوره‌جك. شمدى

وحدت اسلام يولنده: تعليم و تربيه ايدبلن ايرانلى كوچك ضابط مكتبى طلبه‌لرى ايله معلملرى ضابطلرمز

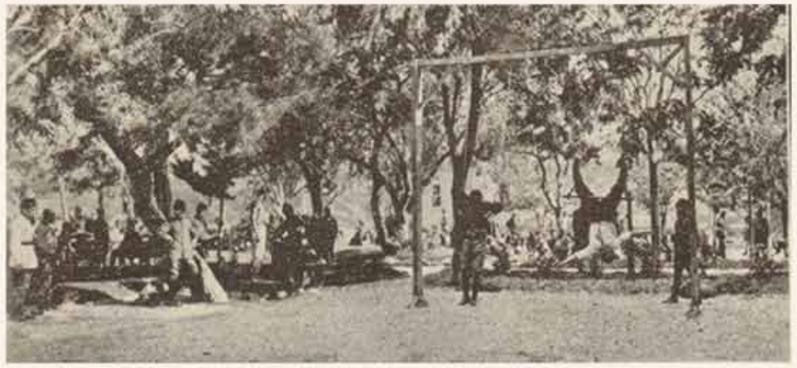
Makedonya cephesinde: Bir Osmanlı sıhhiye bölüğü

kabaran, kalbi kuvvetlerle şişen necib Mehmed şimdi kaşlarını çatmış, asabını germiş. Yekdiğerine dolaşan dermansız adımlarını sıklaştırıyor, artık Mehmed gidiyor. Hep gidiyor fakat evine değil; daha azgın daha kudurmuş bir düşmana göğsüyle siper olmaya.

ve teselli bulduğu bu din kardeşinden de ayrılacak, bu telakkiden aldığı hazzı, duyduğu ferahı, defettiği sıkıntıyı birkaç dakika idame edemeden tarafeynin arzularına rağmen dizlerindeki derman tarafeyni ayıracak, Mehmed; birkaç an sonra bu hakikatin karşısında kaldı. Arkadaşından ayrıldı. Mehmed başını önüne aldı. Ber mutad çenesini göğsüne dayadı. Düşüne düşüne gidiyor. Evet Mehmed düşünüyor. Çelik

Makedonya cephesinde: Fırka hastahanesinde bir koğuş

"Üstteki resim" Gelibolu nekahathanesinde efradın teferrücü. – Tekfurdağı nekahathanesinde idman talimleri

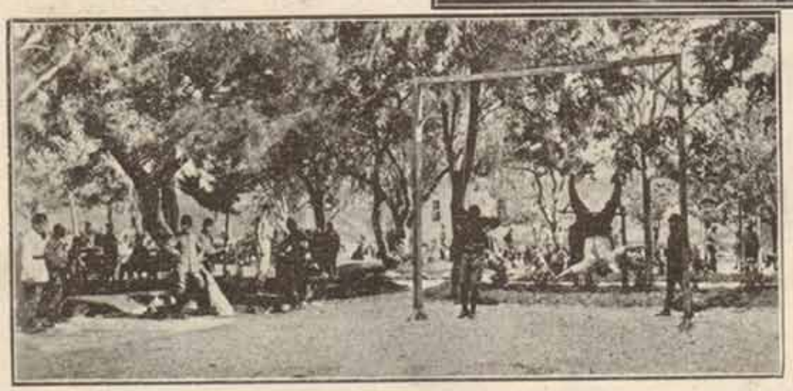
omuzlarına yalnız vatanının yükünü değil; dini, hududu müşterek İranlılara teavün vazifesini de asmış. Geçen sene bu yoldan Ruslara doğru ileri, hep ileri giderken şimdi onu daha büyük mikyasta metanet imtihanına çeken talih Mehmed'i geri çevirmiş bu sefer de yanık göğsüyle Dicle dalgalarına karşı vatanını müdafaayı teklif ediyor. Fakat Mehmed hazır ve yolda. Koşacak, kanat verseler uçacak! Evet düşman ve menfaat bir yalnız cephe değişmiş bulunuyor ve Mehmed'in yüksek fıtratı herşeyi halletmiş bulunuyor. Dini bir uğruna her yere yetişmek lazım diyor. Göğsü intikamlarla

ماكدونيا جبهه‌سنده: بر عثمانى صحيه بلوكى

و تسلى بولديغى بو دين قرده‌شلرندن آيرىلمجق ، بو تلاقيدن آلديغى حظى ، طويديغى فرحى ، دفع ايتديكى صيقنتيى بر آن دقيقه ادامه ايدمه‌دن طرفينك ارزولريته رغماً ديزلرنده‌كى درمان طرفينى آيره‌جق ، محمد؛ بر آن صوكره بو حقيقتك فارشوسنده قالدى . آرقداشلرندن آيرلدى. محمد باشنى اوكنه آلدى. بر معناد چكه‌سنى كوكسنه طاياديى . دوشونه دوشونه كيديور . اوت محمد دوشونيور . جلبك قاباران ، قلبى قوتلرله شيشه‌رن نجيب محمد شمدى قاشلرينى چاتمش، اعصابنى كرمش. يكديكرينه طولا. شان درمانسز آديملرينى صيقلاشديريور، آرتق محمد كيديور. هب كيديور فقط أوينه دكل؛ دها آزغين دها قودورمش بر دشمنه كوكسيله سپر اولمغه .

ماكدونيا جبهه‌سنده: فرقه‌شنه خانه‌سنده بر قوغوش

اوموزلرينه يالكز وطنك يوكنى دكل ؛ دينى ، حدودى مشترك ايرانليلره تعاون وظيفه‌سنى ده آصمش . كچن سنه بو يولدن دوسلره طوغرى ايلرى، هب ايلرى كيدركن شمدى آنى دها بيوك مقياسده متانت امتحانه چكمك طالع محمدى كرى چويرمش بو سفرده پاتيق كوكسيله دجله طالغه‌لرينه قارشى وطنى مدافعه‌يى تكليف ايديور . فقط محمد حاضر و بولده . قوشه‌جق، قناد ويرسه‌لر اوچاجق! اوت دشمن و منفعت بريالكز جبهه دكيشمش بوليور و محمدك يوكسك فطرتى هر شيئ حل ايتمش بوليور . دينى بر اوغورينه هر يره يتشمك لازم ديور . كوكسى انتقاملرله

داوسندكى رسم، كليبولى نقاهخانه‌سنده افرادك تفريحى. — تكفور طاغى نقاهخانه‌سنده ادمانه تعليملرى

ASIM BEY'İN TERCÜME-İ HALİ

Şehit Asım Bey Fatih rüşdi-i askerîsini ikmal ederek mühendishane-i berri-i hümayuna dahil olup 319 tarihinde topçu mülazımı rütbesiyle mektepten neşet etmiş ve Makedonya'nın şuun-ı suriş ve tezebzübe sahne olan muhit-i velveledarında, eşkıya ve çete takiplerinde ibraz eylediği dirayet ve faaliyeti ile cidden temayüz etmiştir. Balkan muharebesinde, Cavit Paşa kolordusunda gösterdiği yararlıkların hadd ve hesabı yoktur. O zamanlar garb ordusunun uğradığı azim felaketlere rağmen Asım Bey kumandanı bulunduğu bataryayı fevkalade add edilebilecek bir muvaffakiyetle idare etmiş ve ordunun ricati esnasında düşmanlarla kademe kademe çarpıştıktan sonra orduca ricatin kati olduğuna kanaat ederek bataryayı düşmandan kurtarmak için pek mahirane bir hud'a-i harbiye tertip ve Cenab-ı Hakk'a mütevekkil olarak bataryasını kesif bir ormanda birkaç gün sakladıktan sonra Sırplıların arkasına düşmüş ve gündüzleri ormanlarda ihtifa ederek geceleri düşman kafileleri arasında yoluna devam ile en kestirme tarikten Kırçova'ya vasıl olmuş ve bilahire bütün bataryasıyla Manastır'a vürud etmiştir. Hatta ordunun topa olan en büyük ihtiyacını kısmen temin ettiği ve salifül-arz sergüzeşt-i harikuladesiyle hiç beklenmediği bir zamanda orduya iltihak eylediği için Asım Bey merhumun bataryası (Hüdaverdi) namıyla tevsim ve şehit-i muhterem-i mağfur takdir kılınmıştır. Asım Bey kendi bataryasıyla Manastır ve Kuvat (?) meydan muharebelerine iştirak etmiş ve düşmanın tefevvuk-ı adedisine binaen oradan da ricat edildiği zaman canı ve namusu gibi muhafaza ettiği tekmil bataryasını Avlonya'ya ve oradan da İstanbul'a kadar getirmek gibi elhakk-ı takdire seza bir muvaffakiyet göstermiştir.

Şehit Asım Bey

Şehit Asım Bey, Balkan harbinden evvel deruhde ettiği bilcümle vezaifte liyakat ve dirayetini ispat etmiş olmakla beraber 1326 senesinde bir heyet-i mahsusa miyanında Afganistan'a azimetle bir sene kadar Afgan emiri ve şehzadeleri nezdinde ikamet ederek telakki ettiği emir üzerine Dersaadet'e avdet eylemiştir.

Balkanlar harbinin sonlarında Enver Paşa Hazretlerinin o zamanlar erkan-ı harbiye reisi bulunduğu onuncu kolorduya iltihakla ikinci payitahtımız olan Edirne'ye girenler miyanında bulunmak saadetine mazhar olmuş ve müsalahayı müteakip bunca fedakarlıklarına mükafaten yeni Cisr-i Mustafa Paşa kaymakamlığına tayin kılınmıştır.

Bu defa cihad-ı mukaddesin ilanı üzerine gönüllü olarak Kafkasya'ya azimet etmiş ve (Ardahan)'ın zabtı hengamında vasıl-ı rütbe-i şehadet olmuştur.

SENİ KURTARMAK İÇİN...

- Muazzez Vatana -

Ne için, mabed-i İslamda bu âvâz dua?
Ne bu cûşânî-i millet, ne bu eşvak-ı güzin?
Ne için valideler oğlunu etmekte feda?
Ne için süngüye mevkuf nice bin dest-i metin?
Senin uğrunda, aziz yurt, seni kurtarmak için!

§

Bu kadar kanlı döğüşlerde düşen şîr-i jiyan,
Bu kadar bin topun avazesi dehhaş ve derin
Bu kadar merdlere ders vermeye layık nisvan,
Bu kadar kahr ve metaib ile iman-ı yakîn
Senin, ey şanlı, aziz yurt, seni kurtarmak için!

§

Bu kadar cehd-i teala, bu kadar hun-ı hayat,
Bu kadar merd-i civandil, bu kadar ahd ve yemin,
Bu kadar ateş-i vicdan, bu kadar sa'y-i bülend,
Bu kadar ölmeye hevahiş, bu kadar ah ve enîn
Sana ey, şanlı, büyük yurt, seni kurtarmak için!

Salime Servet Seyfi **333, Göztepe**

Sibirya'da "Krasnoyarsk" şehrinde müttefik Osmanlı, Alman ve Avusturya ve Macaristan zabitanından vefat edenlere bir hatıra olmak üzere arkadaşları tarafından inşa edilmiş âbidedir.

سنى قورتارمق ايچين . . . .

— معزز وطنه —

نه ايچين، معبد اسلامده بو آواز دعا؟
نه بو جوشانىٔ ملت، نه بو اشواق كزين؟
نه ايچين والده‌لر اوغلنى ايتمكده فدا؟
نه ايچين سونكوبه موقوف نجه بيك دست متين؟
سنك اوغركده، عزيز يورد، سنى قورتارمق ايچين!

§

بو قدر قانلى دوكوشلرده دوشن شير ژيان،
بو قدر بيك طوپك آوازه‌سى دهاش و درين،
بو قدر مردلره درس ويرمكه لايق نسوان،
بو قدر قهر ومتاعب ايله ايمان يقين
سنك، اى شانلى، عزيز يورد، سنى قورتارمق ايچين!

§

بو قدر جهد تعالى، بو قدر خون حيات،
بو قدر مرد جوانمرد، بو قدر عهد و يمين،
بو قدر آتش وجدان، بو قدر سعى بلند،
بو قدر أولمكه خواهش، بو قدر آه و انين
سانا اى، شانلى، بويوك يورد، سنى قورتارمق ايچين!

۳۳۳، كوز تپه — سالمه سروت سيفى

سيبريادە «قراسنويارسك» شهرنده متفى عثمانلى، آلمانه وآوستريا ومجارستانه ضابطانندن وفات ايدنلره بر خاطره اولمق اوزره آرقداشلرى طرفندن انشا ايدلمش آبده‌در .

عاصم بكك ترجمهٔ حالى

شهيد عاصم بك فاتح رشدىٔ عسكريسى اكمال ايدەرك مهندسخانهٔ برىٔ همايونه داخل اولوب ۳۱۹ تاريخنده طوپجى ملازمى رتبه‌سيله مكتبدن نشئت ايتش وماكدونيانك شئون شورش وتدبذبه صحنه اولان محيط ولوله‌دارنده ، اشقيا وچته تعقيبلرنده ابراز ايلەديكى درايت وفعاليتى ايله جداً تمايز ايتمشدر . بالقان محاربه‌سنده ، جاويد پاشا قول اردوسنده كوستردىكى يارارلقلرك حد و حسابى يوقدر . اوزمانلر غرب اردوسنك اوغرادينى عظيم فلاكتلره رغماً عاصم بك قوماندانى بولوندينى باطاريه‌يى فوق‌العاده عدايديله بيله‌جك بر موفقيتله ادارەايتمش واردونك رجعتى اثنا سنده دشمنلرله قدمه قدمه جاريه‌شدقدن صوكره اوردوجه رجعتك قطعى اولديغنه قناعت ايدەرك باطاريه‌يى دشمندن قورتارمق ايچون پك ماهرانه بر خدعهٔ حربيه ترتيب و جناب حقه متوكل اولەرق باطاريه‌سنى كثيف براورمانده‌بر قاچكون صافلادقدن صوكره صربلرك آرقه‌سنه دوشمش و كوندوزلرى اورمانلرده اختفاايدەرك كيجه‌لرى دشمن قافله‌لرى آره‌سنده يولنه دوام ايله‌رك كديرمه طريقدن قرجوه‌يه واصل اولمش و بالاخره بوتون باطاريه‌سيله مناسترە ورود ايتمشدر . حتى اوردونك طوپه اولان اك بويوك احتياجى قسماً تأمين ايتديكى و سالف‌العرض مبركدشت خارق العاده‌سيله هيچ بكلنمديكى بر زمانده اوردويه التحاق ايلەديكى ايچون عاصم بك مرحومك باطاريه‌سى (خداوردى) نامياله توسيم وشهيد محترم مغفور تقدير قلنمشدر. عاصم بك كندى باطاريه‌سيله مناسترو كوات ميدان محاربه‌لرينه اشتراك ايتش ودشمنك تفوق عدديسنه بناءً اورادن‌ده رجعت امرلديكى زمان جانى و ناموسى كبى محافظه ايتديكى تكميل باطاريه‌سنى آولونيايه و اورادن‌ده استانبوله قدر كتيرمك كبى الحق تقديره سزا بر موفقيت كوسترمشدر .

شهيد عاصم بك بالمان حربندن اول درعهده ايتديكى باجله وظائفده لياقت ودرايتى اثبات ايتش اولمله برابر ۱۳۲۶ سنه‌سنده برهيئت مخصوصه ميانسنده افغانستانه عزيمتله بر سنه قدر افغان اميرى وشهزاده‌لرى نزدنده اقامت ايدەرك تلق ايتديكى امر اوزرينه درسعادته عودت ايلەمشدر .

بالفاظ حربنك صوكارنده انور پاشا حضرتلرينك اوزمانلر اركان حربيه رئيسى بولوندىغى اوتمى قوالاردويه التحاقله ايكنجى پاتخنجر اولان ادرنه‌يه كيدنلر ميانسنده بولونمق سعادتنه مظهر اولمش و مصالحه‌ى متعاقب بونجه فدا كارلقلرينه مكافاةً بكى جسر مصطفى پاشا قائمقاملغنه تعيين قلنمشدر.

بودفعه جهاد مقدسك اعلانى اوزرينه كوكلى اولەرق قافقاسيه‌يه عزيمت ايتش و (آردهان) ك ضبطى هنكامنده واصل رتبهٔ شهادت اولمشدر .

شهيد عاصم بك

MÜBAREK ŞEHİDLERİMİZ

Y48 t1 Kumandanı
Yüzbaşı İzzet Efendi
(6 Mart 331)

Y40 T1 Kumandanı Kıdemli
Yüzbaşı İsmail Hakkı Efendi
(9 Temmuz 331)

Aydın Jandarma Alayı'nın
Denizli Taburu Kumandanı
Binbaşı Fuad Bey (5 Eylül 332)

Y142 Kumandanı Kaymakam
Mehmed Muhtar Bey. Tarih-i
şehadeti: (9 Teşrin-i sâni 331)

Fırka 25 Sıhhiye Bölüğü Eczacısı
Kıdemli Yüzbaşı Mehmed Âsaf
Efendi (6 Kânun-ı sâni 333)

Y16 K10 Mülâzım-ı evveli İsmail
Hakkı Efendi (7 Haziran 332)

Y29 T1 K5 Sahra Topçu
Mülâzım-ı evvel Şefik Efendi
(22 Mayıs 332)

Y93 K6 Kumandanı Yüzbaşı
Mehmed Şevket Efendi
(9 Şubat 330)

Y96 K11 Kumandanı Yüzbaşı
Mustafa Fehmi Efendi
(2 Kânun-ı sâni 330)

Y22 K2 Mülâzım-ı sâni
Mehmed Vehbi Efendi
(4 Temmuz 331)

Y13 K1 İhtiyat Mülâzım-ı sânisi
Yusuf Salâhaddin Efendi
(19 Kânun-ı evvel 332)

Y56 K3 Kumandanı Yüzbaşı
Mehmed Servet Efendi
(26 Nisan 331)

Y44 K12 Mülâzım-ı sânisi Hüsnü
Efendi (19 Temmuz 331)

İzmir Jandarma Efrâd-ı Cedide
Mektebi Muallimlerinden
Mülâzım-ı evvel Şahabeddin
Efendi (8 Ağustos 331)

Y42 K10 Kumandanı Mülâzım-ı
evvel İbrahim Hakkı Efendi
(28 Ağustos 331)

Y21 K5 Kumandanı Yüzbaşı Tahir
Efendi (27 Temmuz 332)

مبارك شهيدلريمز

ى ٨٤ ط ١ قوماندانى يوزباشى
عزت افندى
(٦ مارت ٣٣١)

ى ٤٠ ط ١ قوماندانى قدملى يوزباشى
اسماعيل حقى افندى
(٩ تموز ٣٣١)

آيدين ژاندارمه آلاينك دكرلى طابورى
قوماندانى يكباشى فواد بك
(٥ ايلول ٣٣٢)

ى ١٤٢ قوماندانى قائمقام
محمد مختار بك
تاريخ شهادتى: (٩ تشرين ثانى ٣٣١)

فرقه ٢٥ صحيه بولوك اجراجيسى قدملى
يوز باشى محمد آصف افندى
(٦ كانون ثانى ٣٣٣)

ى ١٦ ك ١٠ ملازم اولى
اسماعيل حقى افندى
(٧ حزيران ٣٣٢)

ى ٢٩ ط ١ ك ٥ مصرا طوبجى
ملازم اول شفيق افندى
(٢٢ مايس ٣٣٢)

ى ٩٣ ك ٦ قوماندانى يوزباشى
محمد شوكت افندى
(٩ شباط ٣٣٠)

ى ٩٠ ك ١١ قوماندانى يوزباشى
مصطفى فهمى افندى
(٢ كانون ثانى ٣٣٠)

ى ٢٢ ك ٢ ملازم ثانى
محمد وهبى افندى
(٤ تموز ٣٣١)

ى ١٣ ك ١ احتياط ملازم كاتبسى
يوسف صلاح الدين افندى
(١٩ كانون اول ٣٣٢)

ى ٥٦ ك ٣ قوماندانى يوز باشى
محمد ثروت افندى
(٢٦ نيسان ٣٣١)

ى ٤٤ ك ١٢ ملازم كاتبسى
حمدى افندى
(١٩ تموز ٣٣١)

ارمجرالمدرسه الرادبدرده مكتبى معلم فرقدن
ملازم اول شهاب الدين افندى
(٨ آغستوس ٣٣١)

ى ٤٢ ك ١٠ قوماندانى ملازم اول
ابراهيم حقى افندى
(٢٨ آغستوس ٣٣١)

ى ٢١ ك ٥ قوماندانى يوزباشى
طاهر افندى
(٢٧ تموز ٣٢٢)

ferdin muavenetine muhtac olmadan vasıl-ı ilallah oldunuz. Şimdi de Osmanlı şehit kardeşlerinize sarılmış yatıyorsunuz. İstihkamda beraber idiniz. Kanınız da birbirine karıştı. Açılan büyük bir çukura beşiniz, onunuz bila tefrik-i cinsiyet hep birlikte kucak kucağa yatırıldı. Yalnız kıbleye tevcih-i vaz'ınız kafi görüldü. Kalplerinizi bıraktığınız çukura sünnî, şiî, aliyyullahî fakat yalnız müslüman girdi. Oraya Rus girmedi ve giremez. Kur'an'a temessük ederek kan döktüğünüz siperlerde de yalnız sizler vardı. Başkaları değil. Bu kanların döküldüğü topraklarda bir unsur-ı cedid neşv ü nema bulacaktır ki kabrinizi, siperinizi de onlar bekleyecek. Ve onlar da kanlarıyla bu toprağı ihya edecektir.

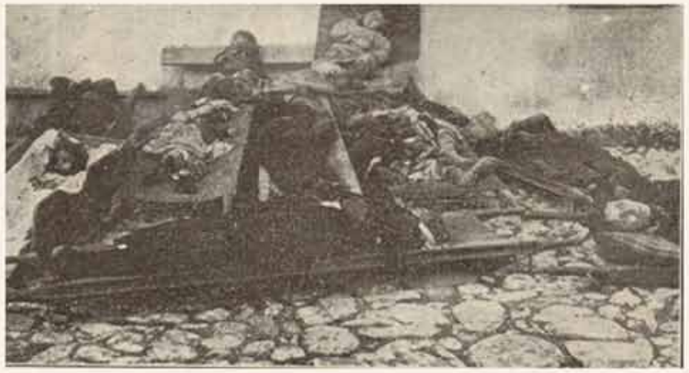
Sünnî, Şiî, Aliyyüllahî hocalar sükut edin! Şehitler peygamber ile konuşuyor. Ey dünyada İslamlara pişva olan sizler! Bu şehitlerden istiane-i şefaat edin çünkü onlar şu halde sizlerden de mukaddes ve karib-i Hüda'dır. Onlar ruhlarıyla yalnız Kur'an'a sarılmış ve o kuvvetle cennete uçmuş, sizlerin ayağı henüz yerde, akıbetiniz ise sual-i kabirde vereceğiniz uzun imtihanlara bağlı ve meçhul.

Irak cephesinde: Esir edilen İngiliz zabitleri

Irak cephesinde: Esir edilen İngiliz efradından bir kısmı

İngiliz medeniyetine bir numune!... Düşman (Radolyos)u bombardıman ettiği esnada 35 santimetrelik mermilerle biri erkek dördü kadın ve beşi de ufak kız çocuğu olarak on bî-günahî adama göndermek suretiyle ibraz-ı kahramanî etmiştir

ŞEHİT KERENDLİLERİN HAK-İ PÂYİNE [*]:

Bir avuçluk fevciniz içinde ve ilk fevc olarak cihada iştirak ve bahtsız İran'ın yüzünü güldürmek ve menafi-i müştereke-i İslamiyeye hizmet etmek için yola çıktınız! Talimi yüksek, sırtı kaba, ayağı sağlam, yüzü gözü mahfuz düşman karşısında çıplak fakat aşk-ı itila ve sevda-yı defa'atle mücehhez olarak harp ettiniz! Ve Osmanlı kardeşlerinizle omuz omuza harp ederek evvelen ittihad-ı İslama mani olmaya çalışan düşmanları mağlup ettiniz, saniyen onları siperleriniz önünde erittiniz! Ve mevkinizi şerefinizi i'la ettiniz!

Zavallı Müslümanların zavallı yavruları! Sizler bugün alem-i nifak ve güftegumuzdan kurtuldunuz! Şehit oldunuz! Yükseldiniz! Artık ne sünnî, ne şiî bir hocanın başınızda İranlı veya Osmanlı bir mukamele hazirundan tezkiye ve sualine ve telkin ve irae tarikine muhtaç değilsiniz! Ne gassalın eli, ne de bir ahond nefesi size yetişebilir, Kur'an'ın arkasına düştünüz! Hiçbir

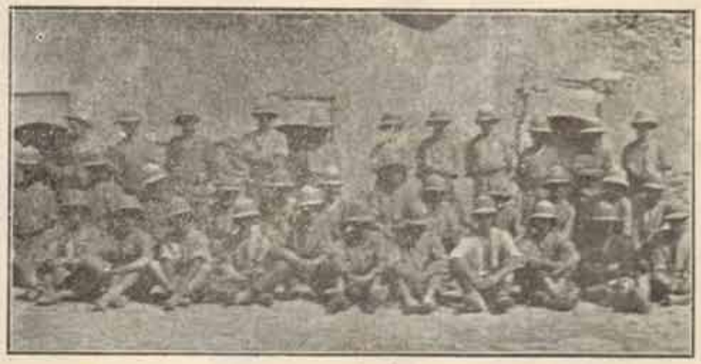
[*] Kerend İran'ın Kirmanşah vilayeti dahilinde küçük bir kasabadır. Ahalisi Kürttür. Mezhepleri aliyyüllahîdir. Osmanlı zabitanı nezaretinde teşkil ve talim edilen İran'ın yeni nizam ordusunun ilk taburu Kerendlilerdendir. Silah altına alınmış ve harbe sevk olunmuş idi. Pek iyi harp ettiler.

شهيد كرندليلرك خاكپاينه: [*]

بر آووجلق فوجكز ايكنده و ايلك فوج اولەرق جهاده اشتراك و بختسز ايرانك يوزينى كولديرمك ومنافع مشتركهٔ اسلاميه خدمت ايتمك ايچون يوله جيقديكز! تعليمى يوكسك، صرتى قباء آيانى صاغلام، يوزى كوزى محفوظ دشمن قارشيسنده چيلاق فقط عشق اعتلا وسودای دفاعله مجهز اولەرق حرب ايتديكز! وعثمانلى فرداشلريكزله اوموز، اوموزده حرب ايدرك اولاً اتحاد اسلامه مانع اولمغه جاليشان دشمنلرى مغلوب ايتديكز، ثانياً آنلرى سيرلريكز اوكنده أرتديكز! و موفقكزى شرفكزى اعلا ايتديكز!

عراق جبهه‌سنده: اسير ايديلن انكليز ضابطلرى

عراق جبهه‌سنده: اسير ايديلن انكليز افرادندن بر قسمى

انكليز مدنيتنه بر نمونه! ... دشمن (راديوس)ى بومباردمان ايتديگى آنده ٣٥ سانتيمترهلك مرميلرله بري اركك دردى قادين و إكيده اوقاق قيز چوجغى اولمق اوزره بيكناهى عدمه كوندرمك صورتيله ابراز قهرمانى ايقشدر

زوالسز مسلمانلرك زوالسز يادورلرى! سزلر بوكون عالم نفاق وكفتكومزدن دور. تولديكز! شهيد اولديكز! يوكسلديكز! ارتق نه سنى، نه شيعى برخواجەنك باشيكزده ايرانلى و يا عثمانلى بر مقامله حاضروندن تذكيه وسؤالەوتلقين و ارائهٔ طريقته محتاج دكلسيكز! نه غسالك ألى، نده بر آخوند نفسى سزه يتيشه‌بيلير، قرآنك آرقه‌سنه دوشديكز! هيچ بر فردك معاونتنه محتاج اولمادن واصل الى الله اولديكز. شمدى‌ده عثمانلى شهيد قارداشلريكزه صارلمش ياتيورسكز. استحكامده برابر ايديكز. قانيكزده بربرينه قاريشدى. آچيلان بويوك بر چقوره بشيكز، اونكز بلاتفريق جنسيت هپ برلكده قوجاق قوجاغه ياتيرلدى. يالكز قبلەيه توجيه وضعكز كافى كورولدى. قالبلركزى براقديغكز چقوره سنى، شيعى، على اللهى فقط يالكز مسلمان كيردى. اوراپه روس كيرمدى وكيرەمز. قرآنەتمسك ايدرك قاندوكديككز سيرلرده‌ده يالكز سزلر واردى. يشقەلرى دكل. بو قانلرك دوكولديكى طو. پراقلرده برعنصر جديد نشو ونما بوله جقدركه قبريكزى، سيريكزى ده اونلر يكله. يەجك. وآنلرده قانلرله بو طوپرغى احيا ايدەجكدر.

سنى، شيعى، على اللهى خواجەلرسكوت ايدك! شهيدلريمزايله قونوشويور. اى دنيادە اسلاملره پيشوا اولان سزلر! بوشهيدلردن استعانهٔ شفاعت ايدك چونكه آنلر شوحالده سزلردن‌ده مقدس و قريب خدادر. اونلر روحلريله يالكز قرآنه صارلمش واوقوتله جنته اوچش، سزلرك آياغى هنوز يرده، عاقبتكز ايسه سؤال قبرده ويرمه جككزاوزون امتحانلره باغلى ومجهول.

[*] كرند ايرانك كرمانشاه ولايتى داخلنده كوچك بر قصبه‌در. تعاليمى كردر. مذهبلرى على اللهى‌در. عثمانلى ضابطانى تشكيل وتعليم ايدياى ايرانك يكى نظام اردوسنك ايلك طابورى كرندليلرلدر. سلاح التنده التمش و حربه سوق اولنمش ايدى. پك اعلى حرب ايتديلر.

Topkapı Saray-ı Hümayunu Meydanı'nda

MÜZE-İ ASKERÎ-İ OSMANÎ

[Tarihî, fennî, sınaî]

Evvelce Sultanahmed meydanında bulunan "Yeniçeri Müzesi" ile tevhid edilmiştir

"Askerî Müzesi" perşembe, pazar ve salı günleri vasatî saat (10)dan (4)e kadar yerli ve ecnebi umuma ve muhadderat-ı Osmaniyeye açıktır.

Duhuliye ücreti: Cuma günleri (100) para, eyyam-ı sairede (4) kuruştur.

"Askerî Müzesi" Devlet-i Osmaniye'nin bunca asırlık mefahir-i askeriye ve harbiyesini, selatin-i izam ve namdar serdar ve kumandanlarımız ve guzat ve şühedamızın şanlı kılıçlar ve silahlar ve kıymettar zırhlar, miğferler ve kalkanlarını vesair yadigarlarını, ordu-yı Osmanî'nin mamulat-ı milliye ve iğtinamat-ı harbiyeden eski ve yeni her nev top ve tüfenk ve mermiyatı ve esliha-i sairesi koleksiyonlarıyla tabl, kürs ve tuğ ve alemlerini vesair eşya-yı muhtelife-i askeriyesini ve bilhassa ehl-i salib muharebatıyla muharebat-ı sairedeki iğtinamat-ı mütenevviasını ve her türlü sancak ve bayraklarını, muharebat ve padişahan ve meşahir-i askeriyemizin tablo ve resimlerini ve her devre ait Osmanlı kıyafet-i askeriyesiyle asakir-i ecnebiye esliha ve kıyafetlerini ve harb-i hâzır-ı umumîye ait hatırat ve yadigarları ve iğtinamatı ihtiva etmektedir. Şan ve satvet, kudret ve mehabetleriyle nice iklimler feth eyleyerek bütün cihan-ı askerîyi hayretlere uğratmış kahraman ecdadımızın havass-ı merdane ve cengaveranesine varis Osmanlılar bu müessese-i cedide-i milliyemizin ziyaretine şitab buyurarak orada kahraman babalarının asar-ı celadet ve şevketinden ibret almalıdır.

Ahiren müze medhali civarında yeniden tertib ve küşad edilen endaht salonunda hava tüfenkleri, tabancaları ve harp tüfenkleri ile oda endahtları icra edilir.

Müze-i Askerî Sineması

Elektrikle tenvir edilen askerî müzesi sinemasında her türlü harp kurdelaları gösterilir.

"Mehterhane-i Hakanî" öğle vakti müze pişgahında ve badehu müze ve müze sineması dahilinde terennüm ve teganni eder.

Sinema duhuliyesi: Birinci mevki 8, ikinci mevki 6, üçüncü mevki 4 kuruştur.

RESNE FOTOĞRAFHANESİ

Rahmizade Bahaeddin

Bab-ı Âli karşısında numro: 15, Telefon: İstanbul – 237

طوپخانه سرای همایونی مبدانده

موزهٔ عسکریٔ عثمانی

[تاریخی، فنی، صناعی]

اوچنجی سلطان احمد میدانده بولنان « یکیچری موزه‌سی » ایله توحید ایدلمشدر

« عسکری موزه‌سی » پنجشنبه، پازار و صالی کونلری وسطی ساعت (۱۰)دن (٤)ه قدر یرلی و اجنبی عمومه و مخدرات عثمانیه‌یه آچیقدر .

دخولیه اجرتی: جمعه کونلری (۱۰۰) پاره، ایام سائره‌ده (٤) غروشدر.

«عسکری موزه‌سی»: دولت عثمانیه‌نك یونجه عصرلق مفاخر عسکریه و حربیه‌سنی، سلاطین عظام ونامدار سردار وقوماندانلرمز و غزات و شهدامزك شانلی قیلیچلر و سلاحلر و قیمتدار زرهلر، معجزه وقالقانلرینی و سائر یادکارلرینی، اردوی عثمانینك معمولات ملیه واغتنامات حربیه‌دن اسکی ویکی هرنوع طوپ وتفنك ومرمیاتی واسلحهٔ سائره‌سی قوللکسیونلریله طبلر، کورس وطوغ وعلملرینی وسائر اشیای مختلفهٔ عسکریه‌سنی وبالخاصه اهل صلیب محاربات سائره‌ده‌کی اغتنامات متنوعه‌سنی وهردورلو سنجاق وبایراقلرینی، محاربات و پادشاهان ومشاهیر عسکریه‌مزك تابلو ورسملرینی وهردوره عائد عثمانلی قیافت عسکریه‌سیله عساکر اجنبیه اسلحه‌وقیافتلرینی وحرب حاضر عمومیه عائد خاطرات ویادکارلری و اغتنامانی احتوا ایتمکده‌در. شان و سطوت، قدرت و مهابتلریله نیجه اقلیملر فتح ایلیه‌رك بتون جهان عسکریی حیرتلره اوغراتمش قهرمان اجدادمزك خواص مردانه و جنکاورانه‌سنه وارث عثمانلیلر بو مؤسسهٔ جدیدهٔ ملیه‌مزك زیارتنه شتاب بیوره‌رق اوراده، قهرمان بابالرینك آثار جلادت وشوکتندن عبرت آلملیدر.

اخیراً موزه مدخلی جوارنده یکیدن ترتیب و کشاد ایدیلن انداخت صالونده هوا تفنکلری، طبانجه‌لری و حرب تفنکلری ایله اوطه انداختلری اجرا ایدیلیر.

موزهٔ عسکری سینه‌ماسی

الکتریکله تنویر ایدیلن عسکری موزه‌سی سینه‌ماسنده هر دورلو حرب فوردەلاری کوستریلور.
« مهترخانهٔ خاقانی » اوکه وقتی موزه پیشکاهنده وبعده موزه و موزه سینه‌ماسی داخلنده ترنم وتغنی ایدر.
سینه‌ما دخولیه‌سی: برنجی موقع ۸ ، ایکنجی موقع ٦ ، اوچنجی موقع ٤ غروشدر.

رسنه فوطوغرافخانه‌سی

رحمی زاده : بهاء الدین

باب عالی قارشیسنده نومرو : ۱۵ . تلفون : استانبول — ۲۳۷

Eşya-yı Askeriye Anonim Ticaret Şirketi

Ordu-Donanma Pazarı

Yeni postahane karşısında Hamidiye Türbesi Caddesinde numro 24-26

Telgraf adresi
Ordu-Donanma Pazarı

Telefon numarası
1907

Berrî ve bahrî bi'l-umum zabitana ve mekteblilere mahsus bir müessese olup tuhafiye, serraciye, kavafiye, terzihane dairelerini muhtevîdir.

Tuhafiye: Fanila, çorap, mendil, gömlek, lavanta, kolonya, termos, matara, kalpak, son numune üzre kabalaklar, müstensih kutuları, seyyar karyola manevra, sandukları, çadırlar, çadır mobleleri, battaniye, yasdık, yorgan, cibinlik, portatif filtreler, son numune üzre uzun ve kısa meçler vesaire.

Saraciye: Eğer takımları, araba koşum takımları, manevra kemerleri, son numune üzre meçler içün kemer, süngülük askı kayışları, rovelver kılıfları, her boyda harita çantaları, hurç ve telatin sandıkları vesaire.

Kavafiye: Askerî ve sivil potinler, çizmeler, su geçmez nev'den uzun potinler, keterler ve Rus lastikleri mevcud olup arzu edilen formada sipariş üzerine dahi ayakkabları yapılmakdadır.

Terzihane: Askerî ve sivil cümleyi memnun edecek bir hal-i mükemmeliyetde olup her nev'i kumaşlar mevcuddur. Mallar metîn, fiyatlar nisbeten ehvendir.

Sağlam ve zarif her nev'i ayakkabları,

Eşya-yı askeriye, lastik, çay vesaire...

Toptan – Perakende

Telefon: İstanbul 40

BEKİRZADE HACI EMİR HASAN TİCARETHANESİ

İstanbul-Bahçekapu birinci vakıf han
(fiyatlar ehven ve maktu'dur)

Şubesi: Yeni postahane
karşısında numro 36

اشیای عسکریه آنونیم تجارت شرکتی

اردو — دونمه بازاری

یکی پوسته‌خانه قارشیسنده حمیدیه تربه‌سی جاده‌سنده نومرو ۲۴–۲۶

تلفون نومروسی
۱۹۰۷

تلغراف آدرسی
اردو — دونمه بازاری

تحائیه: بری و بحری بالعموم ضابطانه ومکتبلیلره مخصوص برمؤسسه اولوب تحافیه، سراجیه، قوافیه، ترزیخانه داثرلرینی محتویدر قانیله، چوراب، مندیل، کوملك، لوانط، قولونیا، ترموس، مطراء، قالپاق، صوك نمونه اوزره قبالاقلر، مستنسخ قوطولری، سیار قاریوله مانوره، صندوقلری، چادرلر، چادر موبلهلری، بطانیه، یاصدیق، یورغان، جبنلك، یورتاتیف فیلترلر، صوك نمونه اوزره اوزون و قیصه مچلر وسائره.

سراجیه: اکر طاقلری، آرابه قوشوم طاقلری، مانوره کمرلری، صوك نمونه اوزره مچلر ایچون کمر، سونکولك آصق قایشلری، رووولر قلیفلری، هر بویده خریطه چانطهلری، خورج و تلاتین صندقلر و سائره.

قوافیه: عسکری و سیویل پوطینلر، چیزمهلر، صو کچمز نوعدن اوزون پوطینلر، کترلر و روس لاستیکلری موجود اولوب آرزوایدیلن فورماده سپارش اوزرینه دخی آیاق قابلری یاپلمقدهدر.

ترزیخانه: عسکری و سیویل جمله‌یی محتوی ایده‌جك بر حال مکمله‌یده اولوب هر نوع قماشلر موجوددر. مالار متین، فیاتلر نسبةً اهوندر.

صاغدوم و تریف هر نوع آیاقه قابلری،
اشیای عسکریه، لاستیك، چای و سائره...

طوپدن – پراکنده

تلفون: استانبول ۴۰

بکرزاده حاجی ایرمس تجارتخانه‌سی

استانبول – بغچه قپو برنجی وقف خان

(فیاتلر اهوندر و مقطوعدر.)

شعبه‌سی یکی پوسته‌خانه
قارشوسنده نومرو ۳۶

سال — ۲
صایی — ۱۹
حرب مجموعه سی
شماره ۱۳۳۵
مایس ۱۳۳۳

